

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta
Katedra sociální práce

Bakalářská práce

Gender v armádě

Vypracovala: Vlasta Mlčochová
Vedoucí práce: PhDr. Martina Hrušková, Ph. D.

České Budějovice 2014

Abstrakt

V teoretické části práce jsou vysvětleny tyto základní pojmy – gender, genderové stereotypy, princip rovných příležitostí žen a mužů, diskriminace na základě pohlaví, obtěžování na pracovišti a sexuální obtěžování na pracovišti. Dále je v první kapitole popsáno, jak se žena či muž může dostat do Armády České republiky. Vstup do armády je podrobněji rozpracován, jsou zde ukázány odlišnosti a samotný kurz, který učí základním vojenským dovednostem.

V příloze je pro tuto část ukázáno, jak probíhá samotné zaměstnání profesionální vojákyně či vojáka z povolání, konkrétně u 13. dělostřeleckého pluku v Jincích. Tato příloha je zde z důvodu budoucího rozhovoru s komunikačními partnerkami / partnery.

Cílem práce bylo zjistit oboustranný pohled mužů a žen na činnost, postavení a pracovní podmínky, týkající se zaměstnání v armádě, jak muži a ženy reflektují pracovní klima a jestli zde existují a do praxe vstupují genderové stereotypy.

Výběrový soubor tvořilo dohromady 18 komunikačních partnerek / partnerů, z toho 9 žen a 9 mužů. Dále byli ženy i muži rozdělení, pro lepší srovnání, dle hodnostních sborů. A to hodnostní sbor mužstvo (3 ženy a 3 muži), poddůstojnický (3 ženy a 3 muži) a praporčický hodnostní sbor (3 ženy a 3 muži).

Všichni komunikační partneři, se kterými proběhly rozhovory, jsou vojákyně a vojáci z povolání, sloužící u 13. dělostřeleckého pluku. Výzkum byl realizován během vojenského cvičení a samotného zaměstnání v kasárnách. Rozhovory se uskutečnily s předem vytipovanými jedinci, z různých baterií, čet i štábu, z důvodu podchycení co nejširšího spektra a různosti názorů.

Pro zpracování empirické části byl zvolen kvalitativní výzkum. Použita byla kvalitativní výzkumná strategie a technika polostrukturovaného interview. Celkem bylo položeno 7 otázek, které se zabývají názory žen a mužů na pracovní místa v armádě, přezkoušení z fyzické zdatnosti, probíhající každý rok, autoritu ženy v řídicí pozici, zda jsou či nejsou ženy v armádě zvýhodňovány. Dále otázky, týkající se problematiky sexuálního obtěžování a diskriminace na základě pohlaví a názor na ženy v armádě.

Výsledky jsou dále rozpracovány v páté kapitole, kde jsou přidány i mé vlastní zkušenosti a legislativa, jež se zabývá rovnoprávností žen a mužů v Armádě České republiky.

Klíčová slova: gender - genderové stereotypy - diskriminace na základě pohlaví - obtěžování na pracovišti

Abstract

The theoretical part of bachelor's thesis is focused on the explanation of basic concepts – gender, gender stereotypes, principle of equal opportunities for men and women, discrimination based on sex, harassment in the workplace and sexual harassment in the workplace. Furthermore, first chapter describes how woman or man may be recruited into Czech army. Joining the army is described in details, there are shown differences and the course itself, whose goal is to teach basic military skills.

Attachment for this part demonstrates the process of employment of professional soldiers, specifically the employment in the 13th Artillery Regiment in Jince. This attachment is listed here because of the future interview with communication partners.

The aim of this thesis was to determine perspectives of men and women to the activity of Czech army, status and working conditions in Czech army. Further aim was to determine how men and women reflect working clima and if there are implemented gender stereotypes.

Selected set consisted of 18 communication partners, of which 9 men and 9 women. Further, for a better comparison, women and men were divided into groups based on ranks. The groups were the following: private stuff (3 women and 3 men), non-commissioned officers (3 women and 3 men) and warrant officers (3 women and 3 men).

All communication partners, who were interviewed are professional soldiers employed in the 13th Artillery Regiment. Research was performed during military exercises and working in the barracks itself.

Interviewed people were pre-selected, from different battery, platoon and headquarters due to get wide range and diversity of opinions.

Qualitative research was performed in the empirical part of this thesis. Qualitative research strategy and technology of semi-structured interview were used.

Altogether 7 questions were asked. Questions related to the views of women and men to employment in the army, examination of physical abilities, which is repeated

each year, the authority of women in management positions, whether or not women are favored in the army. Further questions concerning on the issue of sexual harassment, discrimination based on sex and views on women in the military were asked.

The results are further elaborated in the fifth chapter, in which I added my own experience and this chapter also deals with legislation concerning the equality of rights of women and men in the Czech army.

Keywords: gender - gender stereotypes - discrimination based on sex - sexual harassment in the workplace

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 5. 5. 2014

.....

Vlasta Mlčochová

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí bakalářské práce, PhDr. Martině Hruškové, Ph.D., za její odborné vedení, trpělivost, cenné rady, připomínky a oporu při psaní bakalářské práce.

Obsah

ÚVOD	- 11 -
1. VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	- 13 -
1.1. Gender	- 13 -
1.2. Genderové stereotypy	- 14 -
1.3. Princip rovných příležitostí žen a mužů	- 15 -
1.4. Diskriminace na základě pohlaví	- 16 -
1.4.1. Přímá diskriminace	- 16 -
1.4.2. Nepřímá diskriminace	- 17 -
1.5. Obtěžování na pracovišti	- 17 -
1.6. Sexuální obtěžování na pracovišti	- 18 -
1.7. Afirmativní akce	- 20 -
1.8. Jak se stát profesionálním vojákem Armády České republiky	- 20 -
1.8.1. První návštěva rekručního střediska/ pracoviště	- 20 -
1.8.2. Vyšetření uchazečky / uchazeče v Ústřední vojenské nemocnici	- 21 -
1.8.3. Odlišnosti pro uchazečky/ uchazeče o studium na Univerzitu obrany	- 25 -
1.8.4. Kurz základní přípravy ve Vyškově	- 27 -
1.8.5. Úprava vnějšího vzhledu vojákyně/ vojáka a průběh výcviku	- 28 -
1.8.6. První fáze základní přípravy	- 29 -
1.8.7. Druhá fáze základní přípravy	- 30 -
1.8.8. Třetí fáze základní přípravy	- 30 -
1.8.9. Čtvrtá fáze základní přípravy	- 31 -
2. CÍLE PRÁCE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY	- 32 -
2.1. Cíl práce	- 32 -
2.2. Výzkumné otázky	- 32 -
3. METODIKA PRÁCE	- 33 -
3.1. Použitá metodika	- 33 -
3.2. Charakteristika výzkumného souboru	- 34 -
4. VÝSLEDKY	- 36 -

5. DISKUZE	- 49 -
6. ZÁVĚR	- 55 -
7. ZDROJE	- 57 -
8. PŘÍLOHY	- 61 -

Seznam použitých zkratk

AČR	Armáda České republiky
ČR	Česká republika
dp	dělostřelecký pluk
EHS	Evropské hospodářské společenství
FEM	Fakulta ekonomiky a managementu
FVT	Fakulta vojenských technologií
FVZ	Fakulta vojenského zdravotnictví
MO	Ministerstvo obrany
UNOB	Univerzita obrany
ÚVN	Ústřední vojenská nemocnice
TTD	takticko- technická data

Úvod

V moderní společnosti již není jasně daná role muže a ženy. Dnes jsou ženy nedílnou součástí výrobních procesů, kdy zastávají i funkce, které byly dříve určeny výhradně mužům. Není tomu jinak ani v armádě. V souvislosti s tím, se setkáváme s problematikou gender.

Dá se říci, že armáda je „uzavřené společenství“, o kterém má spousta lidí zkreslené představy. Je to dáno tím, že až do roku 2004 byla tzv. povinná vojenská služba, která byla povinná pro všechny muže, kteří dovršili věku 18 let. Vyhnout se jí dalo jen modrou knížkou, která byla poukazem zdravotní nezpůsobilosti výcvik absolvovat. I v době, kdy byla povinná vojenská služba, sloužily ženy. Bylo to však, spíše výjimkou.

Od roku 2005 má Česká republika profesionální armádu a s tím zrušenu povinnou vojenskou službu. Celkový počet vojáků a vojaček z povolání je k prvnímu lednu tohoto roku 21 011 (42). V Armádě České republiky (dále AČR) bylo k 15. 1. 2013, 13,7 % vojáků z povolání a armáda je ženám nadále otevřená (6).

Pro spoustu žen je dostat se do armády výzvou. Pro to, aby se dostaly do armády, mnohé velmi tvrdě trénují, a když zvládnou projít všemi vstupními testy, přezkoušením a samotným výcvikem, nepoleví. Na druhou stranu jsou však také ženy, které paradoxně využívají toho, že je na ně nahlíženo jako na ty „slabší a křehčí“. Využívají výhod systému, které armáda nabízí. A právě z tohoto důvodu je mnohdy na vojačce z povolání nahlíženo negativně a velitelé se snaží, mít ve svých jednotkách minimum vojaček.

Samozřejmě stejný přístup jako ženy mají také mnozí muži, ale vzhledem k procentnímu zastoupení žen v armádě je patrné, že je pro ně snadnější své chyby a nedostatky skrýt.

Téma této práce jsem si zvolila zcela záměrně. Důvodem bylo to, že když jsem se stala vojačkou z povolání, bylo pro mne občas těžké pochopit, proč „to holky nesmí“ a „to přece holka nezvládne“. Armáda je zaměstnání, jako každé jiné, nicméně její

zaměstnanci, tedy vojákyně a vojáci z povolání musí být o něco kolegiálnější. Naproti jiným zaměstnáním spolu totiž vojákyně a vojáci tráví více času, než se svými rodinami, což způsobuje mnohdy rozbroje a potřebu mluvit s někým, kdo nás vyslechne, případně poradí.

Tyto a další faktory si však nejenom ženy, ale ani muži, kteří se rozhodnou vstoupit do armády, neuvědomují. Stát se vojákyní či vojákem z povolání totiž ve velkém množství případů znamená, vzdát se rodiny, domov navštěvovat pouze o víkendech a být neustále k dispozici.

A právě toto, by měly všechny budoucí vojákyně a všichni budoucí vojáci z povolání před tím, než se rozhodnou pro krok vstoupit do Armády České republiky, velmi pečlivě zvážit.

1. VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

1.1. Gender

Jako základ kategorie, zvané gender, slouží lidské pohlaví jako biologická danost (bytí mužem či ženou). Ta slouží ke konstruování společenské kategorie – gender (maskulinita a feminita) (34, str. 20).

Feminita je soubor genderových vlastností, které jsou připisovány ženě danou společností v určitém čase, vycházející hlavně z ženských pohlavních znaků, především péče o potomky (18, str. 2).

Maskulinita je soubor genderových vlastností, které jsou připisovány muži danou společností v určitém čase a vycházející z mužských pohlavních znaků, především hormonálně podmíněné pohotovosti k agresivitě (18, str. 2).

Zatímco pohlaví odkazuje k fyzickým rozdílům lidského těla, gender se týká psychologických, sociálních a kulturních rozdílů mezi osobami mužského a ženského pohlaví. Rozdíl mezi pohlavím a genderem je zásadní, neboť mnoho rozdílů mezi osobami mužského a ženského pohlaví nejsou biologického původu (18, str. 3).

Tento koncept tedy odkazuje na sociální rozdíly mezi muži a ženami. Zabývá se zejména rozdíly, týkající se pohlavních orgánů a reprodukčních dispozic. Tyto rozdíly jsou kulturně a sociálně podmíněny a konstruovány. To znamená, že se mohou měnit a různit se jak v rámci jedné kultury, tak i napříč různými kulturami. Jsou předmětem socializace. Závislost těchto rozdílů není neměnným stavem, nýbrž dočasným stupněm vývoje sociálních vztahů mezi muži a ženami (30, str. 7).

Přitom je však možné, že dotyčnou/ dotyčného, právě jako jednotlivce, vystihuje jen málo ze společensky definovaných charakteristik daného genderu. Předpoklady, vztahující se k tenderu, lidé obecně přijímají za platné a zakládají na nich své rozdílné přístupy k osobám ženského a mužského pohlaví (34, str. 20).

1.2. Genderové stereotypy

Ženám a mužům jsou ve společnosti přisuzovány různé vlastnosti. Genderové stereotypy jsou zakořeněné tradiční představy, klišé a předsudky o roli muže a ženy ve společnosti (30). Jedná se o předsudky a mylné představy o „správném“ či „přirozeném“ chování a obecném posuzování jedinců na základě jejich příslušnosti k určitému pohlaví (34, 24). O takových stereotypech lidé většinou uvažují bipolárně, tedy tak, že normální muž nenese žádné rysy ženskosti a naopak. Jsou univerzálně platné, neboť se předpokládá, že charakteristiky tvořící genderový stereotyp sdílejí všichni příslušníci daného pohlaví. Mnozí lidé mužského i ženského pohlaví se však ve skutečnosti těmto stereotypům vymykají. Na tyto případy někteří pohlížejí příznivě, mnozí je však označují jako deviantní, abnormální či zkažené, a podle toho se s nimi také nakládá (34, str. 20, 21).

I když ženy stále více pronikají do mužských profesí, rozlišuje Karsten (26, str. 24) „typicky mužské“ a „typicky ženské“ chování.

Říká, že ženy jsou: „*bezmocné, citově založené, emocionální, empatické, jemné, parádnice, milovnice dětí, mírné, náladové, nelogické, nerozhodné, nesamostatné, něžné, ohleduplné, pasivní, pečlivé a opatrné, plné porozumění, poslušné, povolné, přitažlivé a dráždivé, příjemné, přívětivé, senzibilní, slabé, soucitné, šarmantní, taktní, toužící po jistotě, úzkostné, vyžadující ochranu, zaměřené na rodinu, závislé, žvanivé.*“ (26, str. 24, 25).

Naopak muži jsou: „*agresivní, aktivní, autoritativní, bojovní, ctižádostiví, dobrodruzi, dominantní, neohrožení, nesnadno zranitelní, nezávislí, objektivní a věcní, odhodlaní, odolní, odvážní až opovázliví, panovační, podnikaví, přímí, racionální, realističtí, rozhodní, rozvážní, sebejistí, sebevědomí, schopní sebeovládání, silní a energetičtí, soutěživí, spolehliví, stateční a smělí, tvrdí, velcí a silní, vůdci, vyrovnaní, zodpovědní a- muži nepláčou.*“ (26, str. 25).

I když ženy stále více pronikají do profesí, které byly dříve pouze pro muže, stále jich nejvíce nalezneme v sociální sféře a i nadále přebírají hlavně

ony zodpovědnost za chod domácnosti a péči o děti, zatímco muže nalezneme v spíše v technických povoláních (26). Problémy jsou také v nerovnosti příjmů.

1.3. Princip rovných příležitostí žen a mužů

Tento princip předpokládá odstranění překážek pro účast na ekonomickém, politickém a sociálním životě z důvodu rozdílného pohlaví. Jedná se o to, aby měli muži i ženy stejnou pracovní pozici a ani jedno pohlaví nebylo nuceno překonávat společenské předsudky a stereotypy, které znemožňují svobodnou volbu životních a profesních cílů (30, str. 7).

Základní rámec genderové rovnosti v Evropské unii je zakotven v článku 119 o Evropském hospodářském společenství (dále EHS) tzv. „Římské smlouvy“. Jedná se o tyto principy: princip stejné odměny za práci stejné hodnoty, princip rovnoprávného zacházení s muži a ženami v oblasti přístupu k pracovním místům včetně pracovního postupu. Dále princip sociálního zabezpečení a zaměstnaneckého sociálního zabezpečení (18, str. 5).

Genderová rovnost je jedním z předpokladů demokratické společnosti. Deklaruje rovné příležitosti všech jedinců ke vzdělání, zaměstnání, výcviku, zdrojům veřejných financí a zdrojům veřejné moci bez rozdílu pohlaví, rasy, sexuální orientace, náboženského nebo politického smýšlení. Jestliže tato rovnost neexistuje, nastává diskriminace (24, str. 23). Nepřípustná je jakákoliv diskriminace na základě pohlaví, ať už přímá nebo nepřímá. Jedna z definic diskriminace podle pohlaví říká, že se jedná o „*aprioritní zamezení přístupu k zdrojům, možnostem a příležitostem jedinci pouze na základě kategorizace podle pohlaví bez zjišťování a ověřování jeho individuálních schopností a možností.*“ (19, str. 6). Je důležité si uvědomit, že diskriminace podle pohlaví, stejně jako další typy diskriminace jsou v našem myšlení tak hluboce zakořeněny díky tomu, že zde existují mechanismy jejího udržování a reprodukce. Proto by se rovné příležitosti měly stát nejenom něčím, s čím počítá a o čem ví většina populace, ale měly by být základem, výchozím bodem, přímo startovní čarou všeho, o čem uvažujeme, co plánujeme a děláme (18, str. 5).

1.4. Diskriminace na základě pohlaví

Diskriminace na základě pohlaví zahrnuje jakýkoliv rozdíl, omezení či vyloučení na základě příslušnosti k pohlaví. Tím pádem omezuje možnost žen/ mužů uplatnit svá práva na základě rovných podmínek (36). Hlavním pilířem tohoto problému je právě stereotypizace. Pouze v důsledku stereotypizace může vznikat snaha vytěsnit ženy například z politiky pro jejich nedostatečné schopnosti nebo odbornost.

Nejmarkantněji je však problém diskriminace podle pohlaví zakořeněn a rozšířen na pracovním trhu. Ženám nejsou od začátku poskytovány rovné příležitosti s muži – jsou považovány za nekonkurenceschopné mužům, kvůli potenciálnímu mateřství a zaneprázdnění péče o domácnost. Diskriminace je natolik institucionalizována, že je v dnešní době považována za přirozenou, funkční a nezaměnitelnou (19).

1.4.1. Přímá diskriminace

Přímou diskriminací, neboli viditelnou diskriminací, je takové jednání, kdy je, nebo by bylo s jednou osobou zacházeno v dané situaci méně výhodným způsobem než s osobou jinou a to z důvodu: rasy nebo etnického původu, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženství či víry nebo proto, že je bez vyznání, z dalšího důvodu, jako, jazyka, politického či jiného smýšlení, národnosti, členství nebo činnosti v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích a jiných sdruženích, sociálního původu, majetku, rodu, manželského a rodinného stavu nebo povinností k rodině (14, 3).

Je to takové jednání, při kterém se se ženou, protože je žena, zachází méně výhodně, než se v dané situaci zachází nebo by se zacházelo s mužem ve srovnatelné situaci. Nebo je to naopak jednání, kdy se s mužem, protože je muž, zachází méně výhodně, než se zachází nebo by se zacházelo s ženou ve srovnatelné situaci (30, str. 5).

O přímou diskriminaci se nejedná, pokud je rozdílné zacházení věcně odůvodněno oprávněným účelem a prostředky k jeho dosahování jsou přiměřené

a nezbytné. Za diskriminaci z důvodu pohlaví se považuje i diskriminace z důvodu těhotenství nebo mateřství (14).

1.4.2. Nepřímá diskriminace

Nepřímou diskriminací, neboli skrytou diskriminací, se rozumí jednání nebo opomenutí, kdy na základě zdánlivě neutrálního rozhodnutí je osoba znevýhodněna oproti ostatním. O nepřímou diskriminaci se může jednat i tehdy, když jsou pro osobu se zdravotním znevýhodněním opomenuty nebo odmítnuty taková opatření, která jsou v konkrétním případě nezbytná, aby fyzická osoba se zdravotním znevýhodněním měla přístup k pracovní činnosti a funkčnímu nebo jinému postupu v zaměstnání (5, 30).

Nepřímou diskriminací je tedy takové jednání zaměstnavatele, které je sice v souladu s právem, ale ve skutečnosti, popřípadě ve svých důsledcích, poškozují zaměstnance z důvodu pohlaví (30, str. 5).

O nepřímou diskriminaci se však nejedná, pokud toto rozhodnutí, kritérium nebo praxe jsou odůvodněny oprávněným účelem a prostředky k jejich dosahování jsou nezbytné a přiměřené (14).

1.5. Obtěžování na pracovišti

Obtěžováním, jako formou diskriminace, se rozumí chování, které je dotčenou osobou oprávněně vnímáno jako nevíтанé, nevhodné nebo urážlivé a jehož záměr nebo důsledek vede ke snížení důstojnosti osoby nebo k vytvoření nepřátelského, ponižujícího nebo zneklidňujícího prostředí, nebo které může být oprávněně vnímáno jako podmínka pro rozhodnutí ovlivňující výkon práv a povinností vyplývajících z právních vztahů (14).

Dochází k nežádoucímu chování, které souvisí s příslušností k pohlaví, a to při přístupu k zaměstnání, výběru k němu, v průběhu zaměstnání a výkonu povolání (23, str. 4).

Obtěžování lze rozlišit na dvě podoby, a to na tzv. „bullying“ a tzv. „mobbing“. Bullying znamená obtěžování, zastrašování či tyranie jednotlivcem, kdežto mobbing obtěžování skupinou. Jedná se například o snahu znepríjemnit pracovníkovi či pracovníci práci tak, aby odešla / odešel, klepy a pomlouvání, snižování výsledků práce pracovníka či pracovnice, atp. Podskupinou mobbingu je tzv. bossing. Ten je specifický tím, že obtěžování se dopouští nadřízený pracovník a to způsoby – například zesměšňování před ostatními kolegy, přetěžování úkoly, zabraňování přístupu k informacím, zadávání příliš složitých úkolů, na něž nemá pracovnice či pracovník kvalifikaci (30, str. 6).

V rámci zkoumání problému obtěžování v pracovním prostředí, se rozlišují tři základní typy jevů:

- Fyzické násilí,
- obtěžování (harassment), bullying, psychologické násilí,
- sexuální obtěžování (28, str. 7).

1.6. Sexuální obtěžování na pracovišti

V souvislosti s tématem mé práce, je vhodné také upozornit na sexuální obtěžování, které představuje jeden ze zásadních faktorů způsobujících genderové nerovnosti na trhu práce. Pro zaměstnance je sexuální obtěžování příčinou mnoha negativních zkušeností v práci, jako například déletrvající stres, slabé uspokojení z práce nebo tendence opustit zaměstnání. Ve většině případů se jedná o sexuální obtěžování žen ze strany mužů. Fenomén sexuálního obtěžování tak představuje jeden z hlavních instrumentů prosazování mužské dominance a působí jako nástroj systematického snižování statusu žen v zaměstnání. Zahrnuje širokou škálu možných nátlaků, což vytváří nepřátelské a stresující prostředí (28, str. 5).

Definice sexuálního obtěžování byla do české legislativy zahrnuta v roce 2004, zákoníkem práce. Sexuálním obtěžováním je takové chování, které je fyzickou osobou oprávněně vnímáno jako nevíтанé, nevhodné nebo urážlivé a jehož záměr nebo důsledek vede ke snížení důstojnosti osoby nebo k vytvoření nepřátelského, ponižujícího nebo

zneklidňujícího prostředí, které může být oprávněně vnímáno jako podmínka pro rozhodnutí, ovlivňující výkon práv a povinností vyplývajících z právních vztahů, které má sexuální povahu (15).

Sexuální obtěžování je forma diskriminace, při které dochází k jakékoli formě verbálního, neverbálního nebo fyzického jednání (30, str. 6). Toto jednání se může vyskytovat při přístupu, výběru a přípravě k zaměstnání, v průběhu zaměstnání a výkonu povolání.

Základním znakem pro posouzení, zda se jedná o sexuální obtěžování, je, že daná osoba toto chování nebo jednání považuje za nežádoucí. Přijatelnost a nepřijatelnost urážlivého chování, určuje sama osoba, která je objektem sexuálního obtěžování. Rozlišujícím znakem mezi sexuálním obtěžováním a přátelským chováním je tedy to, zda povaha tohoto chování je pro druhou osobu nežádoucí nebo je vítané anebo dokonce vzájemné (30, str. 7). Nelze však jen tak někoho ze sexuálního obtěžování obvinít. Sexuální obtěžování musí být v první řadě prokázáno, to znamená, dosvědčeno další osobou či osobami, jelikož musí existovat věrohodné důkazy. Poté dochází k porušení zásady presumpce nevinoty zaměstnavatele. Ten musí prokázat, co všechno podnikl, aby k sexuálnímu obtěžování na pracovišti nedošlo / nedocházelo (20, str. 17).

Sexuální obtěžování může mít mnoho podob a forem, například:

- Úmyslný a nevyžádaný fyzický kontakt,
- opakované a sexuálně orientované poznámky,
- verbální – nabídky, narážky,
- neverbální – dvojsmyslné posunky, gesta,
- fyzické – přehnané dotýkání se,
- urážlivé telefonáty, dopisy nebo e – mailové zprávy,
- pronásledování,
- prohlížení pornografických materiálů,
- otázky či urážky na soukromý život osoby,
- sexuální vtipy nebo návrhy (13, str. 9).

1.7. Afirmativní akce

Tato opatření, nazývané též pozitivní neboli vyrovnávací opatření, jsou dočasná opatření s cílem uvést do žádoucího stavu následky již existujících nevýhod, potírat projevy diskriminace, prohlubovat rovnost příležitostí pro muže a ženy v oblasti zaměstnanosti, a to především v přístupu ke vzdělávání nebo odborné přípravě. Realizace a stanovení takových opatření způsobí, že v určitém časovém období se může s jedním z pohlaví zacházet odlišně než s druhým (23, str. 8). Zastánci / zastánkyně této akce argumentují tím, že ve společnosti existují určité mechanismy, které nerovnost reprodukuje, aniž bychom si toho byli vědomi (42).

Protože je cílem takového opatření však naopak podpora rovnosti, mohou se tyto iniciativy považovat za slučitelné se zásadou rovného zacházení s muži a ženami. Přijetí takového opatření umožňuje ustanovení Zákon č. 198/ 2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). Pro rezort Ministerstva obrany se jedná o ustanovení článku 3 Rozkazu Ministra obrany, č. 29/ 2002 ze dne 4. srpna 2002. (30, 11)

1.8. Jak se stát profesionálním vojákem Armády České republiky

1.8.1. První návštěva rekručního střediska / pracoviště

Když se žena či muž rozhodne, stát se profesionálním vojákem, jako první musí navštívit rekruční středisko nebo pracoviště (dále jen středisko náboru). V České republice jsou dvě rekruční střediska (Praha, Brno) a čtyři rekruční pracoviště (Pardubice, České Budějovice, Olomouc, Ostrava) (1).

Zde uchazečku či uchazeče zaměstnanci střediska náboru seznámí se základními právy a povinnostmi vojáka a uchazečka či uchazeč dostanou brožurky a potřebné informace o vstupu do Armády České republiky (27). Vojákem se může stát každý občan ČR, který splňuje podmínky, stanovené zákonem č. 221/ 1999 Sb., §3 o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

S uchazečkou či uchazečem proběhne na středisku náboru pohovor. Zde se seznámí se základními informacemi o službě a o nabídce volných míst.

Jestliže se uchazečka / uchazeč rozhodne pro vojenskou dráhu bez možnosti studia, budou zpracovány její / jeho osobní údaje, které stanoví Zákon č. 221/ 1999 Sb., §2 o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

V případě, že se jedná o zájemkyni / zájemce ke studiu na Univerzitu Obrany v Brně (dále UNOB), je s ní / ním postupováno stejně, rozdíly budou pouze v délce trvání základního výcviku a vyšetření v ústřední vojenské nemocnici (viz níže).

Poté uchazečka či uchazeč očekává od střediska náboru telefonát, ve kterém je jim sděleno datum a čas návštěvy vojenské nemocnice, ve které proběhne výběr personálu.

1.8.2. Vyšetření uchazečky / uchazeče v Ústřední vojenské nemocnici

Každá uchazečka a uchazeč absolvují a musí splnit:

- Vyšetření zdravotní způsobilosti,
- přezkoušení z fyzické zdatnosti,
- psychologická šetření a pohovor,
- motivační a profesní pohovor.

K vyšetření lékařské způsobilosti je nutné mít:

- Průkaz pojištěnce,
- občanský průkaz,
- vyplněný a potvrzený tiskopis od svého lékaře- „Výpis ze zdravotní dokumentace“ (ne starší než jeden měsíc) a u žen je nutné doplnění o gynekologickém vyšetření (ne starší než 14 dní),
- lékařskou zprávu o klinickém průběhu onemocnění a jeho léčbě v posledních 3 až 5 letech, pokud je uchazečka/ uchazeč léčen nebo sledován na některém odborném oddělení (např. na alergologii.).

Vyšetření zdravotní způsobilosti trvá přibližně osm hodin a jeho obsah tvoří například:

- Antropometrické vyšetření (výška, váha),
- fyzikální vyšetření interního charakteru včetně měření krevního tlaku a tepu,
- laboratorní vyšetření moči a krve,
- vyšetření nosní dutiny, uší, řeči, hlasu a sluchu,
- vyšetření očí, zrakové ostroty, barvocitu a orientační vyšetření zorného pole,
- vyšetření ústní dutiny a stavu chrupu,
- u žen gynekologické vyšetření (to absolvují uchazečky u svého gynekologa),
- cílené psychologické vyšetření.

Nebude-li uchazečka či uchazeč spokojen / a se závěrem komise, může podat návrh na jeho přezkoumání. Učiní tak písemně, a to do 10 pracovních dnů ode dne jeho obdržení řediteli zdravotnického zařízení (10).

K návrhu musí být přiložen originál lékařského vysvědčení se všemi lékařskými nálezy a laboratorními výsledky (taktéž originály) (1).

Pro to, aby se uchazečka / uchazeč stal / a vojákyní / vojákem z povolání, musí splnit všechna vyšetření, včetně fyzického šetření a cíleného psychologického vyšetření.

Jestliže nesplní jakoukoliv z vyjmenovaných disciplín, hodnotí se jako nevyhovující pro AČR. Fyzické šetření je prováděno z důvodu posouzení fyzické zdatnosti uchazeček či uchazečů, kteří absolvují toto šetření jako celek, tzn. v jednom dni, konkrétně druhý den v Ústřední Vojenské nemocnici v Praze.

Dělí se do dvou věkových kategorií:

- I. Kategorie – do 30 let.
- II. Kategorie – nad 31 let.

Tabulka č. 1: Normy fyzické zdatnosti

CVIK / TEST	JEDNOTKA MĚŘENÍ	POHLAVÍ	VĚKOVÁ KATEGORIE	ÚROVEŇ NORMY
SED - LEH počet opakování provedených za 1 minutu	Opakování	muž	I	33
			II	31
		žena	I	28
			II	23
SHYB / VÝDRŽ VE SHYBU počet opakování (doba výdrže) bez časového omezení	Opakování	muž	I	4
			II	3
	Sekunda	žena	I	13
			II	11
SKOK DALEKÝ Z MÍSTA odrazem snožmo (max. výkon)	Centimetr	muž	I	182
			II	173
		žena	I	144
			II	134
HLOUBKA PŘEDKLONU V SEDU -hodnota normy odečtena od 25 cm	Centimetr	muž	I	15
			II	13
		žena	I	19
			II	16
SÁLOVÝ TEST W 170 dosažený výkon (W) při tepové frekvenci 170 tepů / min	W / kg	muž	I	1,8
			II	1,6
		žena	I	1,3
			II	1,1

Zdroj: kariera.army.cz

Cílem psychologické vyšetření je posouzení psychické způsobilosti z důvodu předpokládaného služebního zařazení. Psychologické vyšetření se skládá z několika částí.

Jako první je psychologická diagnostika, která trvá 120 – 150 minut a skládá se z:

Výkonové diagnostiky zahrnují:

- Test rozumových schopností,
- testy speciálních schopností (kvalita výkonu, pozornost, psychomotorické tempo, schopnost soustředit se, chybovost, odolnost vůči okolním faktorům).

Diagnostiky osobnosti:

- Osobnostní dotazníky (volní kvality, motivační vlastnosti, emoční charakteristiky, seberegulační vlastnosti, dynamika osobnost, rizikovost, odolnost vůči zátěži).

Jako další následuje psychologický pohovor, který trvá 10 – 20 minut. Ten má především motivační charakter. Psycholog zde sleduje slovní projev, vyjadřovací schopnosti atp.

Cílem této části je tedy zjistit osobnostní vlastnosti, schopnosti, zájmy a motivace uchazečky/ uchazeče. Na základě výsledku doporučit zařazení na vhodnou pracovní pozici a poskytnout profesním poradcům závěry psychologického vyšetření tzv. Souhrnnou psychologickou zprávou.

Jestliže uchazečky či uchazeči úspěšně absolvovali všechna vyšetření a testování, následuje motivační a profesní pohovor. Tato závěrečná část je pohovor mezi personálním pracovníkem a uchazečkou/ uchazečem.

Zde je uchazečkám či uchazečům nabídnuto místo pro ně vhodné. O tomto místě budou uchazeče či uchazeči poskytnuty veškeré informace, budou též informováni o přípravné službě, která je čeká na začátku vojenské kariéry.

Jestliže uchazečky / uchazeči s navrhnutým místem souhlasí, dostanou tzv. Závěrečnou zprávu „o výsledku výběru uchazeče o polování do služebního poměru.“ (1).

V případě souhlasu uchazečky či uchazeče se tento zápis stává podkladem pro vydání rozhodnutí o povolání uchazečky / uchazeče do služebního poměru (tzv. povolávací rozkaz), které bude předáno příslušnému středisku náboru.

Pokud pro uchazečku či uchazeče nebude nabízené místo vhodně a uchazečka či uchazeč o místo neprojeví zájem, bude zařazen / a do databáze neumístěných uchazečů, a to na dobu maximálně šesti měsíců ode dne doručení žádosti o povolání do služebního poměru vojáka z povolání. Pokud ani do té doby nebude nabídnuto volné místo, bude s uživatelkou či uživatelem výběr ukončen (1).

1.8.3. Odlišnosti pro uchazečky/ uchazeče o studium na Univerzitu obrany

Jestliže se uchazečka / uchazeč rozhodne pro studium na vojenské vysoké škole a následnou vojenskou kariéru, musí splnit několik podmínek:

- Střední škola ukončená maturitní zkouškou,
- splnění podmínek pro povolání do služebního poměru (politická a odborová neangažovanost, zdravotní způsobilost, trestní bezúhonnost atd.),
- složení přijímacích zkoušek na jí / jím vybranou fakultu Univerzity obrany (dále UNOB).

O přijetí uchazeček a uchazečů o studium rozhodují děkani jednotlivých fakult (1, 39).

Uchazečka či uchazeč nejprve vyplní přihlášku k vojenskému prezenčnímu studiu, se kterou se dostaví na příslušné středisko náboru. Vyplněnou přihlášku označí pracovníci střediska náboru služebním razítkem a uchazečka / uchazeč ji na vlastní náklady zašle příslušné fakultě do uvedeného termínu. UNOB má dvě fakulty v Brně – Fakulta ekonomiky a managementu (dále FEM) a Fakulta vojenských technologií (dále FVT). V Hradci Králové má Fakultu vojenského zdravotnictví (dále FVZ).

Podmínkou pro výběr je vyplnění osobního dotazníku, doložení a sdělení osobních údajů, vyjádření souhlasu se zpracováním osobních údajů.

Dále jsou podle pokynů pracovníků střediska náboru vyřizovány další potřebné náležitosti a to:

- Lékařské vyšetření ve Vojenské nemocnici,
- dodání výpisu z rejstříku trestů ne staršího 6 měsíců,
- dodání dokladu o dosaženém vzdělání,
- životopis, kopie rodného listu, čestná prohlášení, potvrzení, posudky, atp.

Všechny tyto písemnosti musí uchazečka/ uchazeč doložit na středisko náboru pro potřeby UNOB (39).

K absolvování návštěvy bude uchazečka či uchazeč vyzván / a telefonicky. Dozví se termín a vojenskou nemocnici, kde vyšetření podstoupí. Výsledek vyšetření (potvrzené zdravotní vysvědčení) obdrží přímo po absolvování všech vyšetření nebo do několika dnů poštou.

Jestliže je uchazečka či uchazeč uznána/ý jako vyhovující, čeká ji/ho ještě poslední zkouška, a to přijímací řízení na UNOB.

Zkouška z fyzické zdatnosti je stejná u všech tří fakult, rozdíly jsou pouze v množství cviků a v hodnocení odběhnutých metrů.

Tabulka 2: Zkouška z fyzické zdatnosti na UNOB

Disciplína	Body		
	FEM	FVT	FVZ
Dvanáctiminutový běh			
3000m	20	25	25
2900m	17	21	21
2800m	14	17	17
2700m	11	13	13
2600m	8	10	10
2500m	5	7	7
2400m	3	4	4
2300m	1	1	1
Sed-leh za jednu minutu	FEM	FVT	FVZ
52	20	25	25
50	17	21	21
47	14	17	17
45	11	13	13
42	8	10	10
40	5	7	7
37	3	4	4
35	1	1	1

Zdroj: www.unob.cz

Výsledek každé disciplíny je hodnocen v rozmezí 0 až 25 bodů. Pro splnění podmínek přijímací zkoušky (testu) z fyzické zdatnosti musí uchazečka / uchazeč dosáhnout minimálně 1 bod z každé disciplíny (39).

Prvním dnem nástupu do přípravné služby ve Vyškově se uchazečka či uchazeč stane vojákyní / vojákem v přípravné službě, s hodností vojínka / vojín čekatel/ka. Přípravná služba je dlouhá 2 měsíce, nicméně výcvik je téměř totožný s výcvikem, který probíhá 3 měsíce, jak je tomu u uchazeček a uchazečů, kteří jdou z přímého náboru.

Po absolvování přípravné služby se stává uchazečka či uchazeč studentkou či studentem UNOB a též jsou vojáky z povolání. Automaticky je jim přidělena hodnost svobodníka. (Ve druhém ročníku se hodnost zvýší na desátnickou, ve třetím na četařskou atd.). Více o vojenských hodnostech, viz příloha A.

Jestliže studentka či student úspěšně dokončí studium, jsou jim nabídnuta důstojnická místa, která odpovídají jejich vzdělání a odbornosti u vojenského útvaru podle potřeb ozbrojených sil AČR. Pokud během studia studentka či student ukončí studium neúspěšně, mohou jít na vlastní žádost sloužit k vojenskému útvaru na pracovní pozici, kterou jim nabídne pracovník personálního oddělení UNOB (39).

Jestliže se však studentka či student rozhodnou úplně ukončit služební poměr, musí svůj odchod z armády vykompenzovat finanční částkou, kterou stanoví vyhlášky Ministerstva obrany ČR č. 265/ 1999 Sb. A č. 232/2010 Sb.

Výše těchto peněžních částek zahrnuje kompenzaci nákladů za služební plat a výdaje na materiální zabezpečení studenta vojenského studia, které jí / jemu byly v souvislosti se studiem poskytnuty (40).

1.8.4. Kurz základní přípravy ve Vyškově

Vojákyně a vojáci základního výcviku jsou jmenováni do hodnosti vojínky / vojína a zařazeni do 5. platové třídy s platovým stupněm, který je jim příznám na základě započtené praxe. Další příplatky jim započteny nejsou.

Složení a výše platu je dána zákonem č. 143/1992 Sb. o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech a nařízením vlády č. 565/2006 Sb. o platových poměrech vojáků z povolání.

Od prvního dne přijetí jsou vojáci a vojákyně v tříměsíční zkušební době, během níž nepobírají přídavek na bydlení.

Ubytování je pro vojákyně a vojáky zabezpečeno bezplatně internátním nebo kasárenským způsobem na vícelůžkových pokojích se společným sociálním zařízením.

K uložení osobních věcí slouží dvě úzké skříně, pro každou vojákyni a každého vojáka, umístěné na chodbě a jeden noční stůl na pokoji.

K uložení cenností a většího finančního obnosu slouží trezor u velitele kurzu základní přípravy (1).

Jestliže úspěšně absolvuje uchazečka či uchazeč přípravnou službu, která trvá 3 měsíce a složí vojenskou přísahu, stává se profesionálním vojákem AČR. To znamená nastoupení na služební zařazení, které jí / jemu bylo nabídnuto na Oddělení pro výběr personálu v Ústřední vojenské nemocnici v Praze a tomu odpovídající hodnost.

Vojákyně či voják v přípravné službě pobírá plat 10 050,- Kč bez ohledu na to, jedná-li se o ženu nebo muže. 9 250,- Kč tvoří platový tarif (to odpovídá 5. platové třídě bez praxe) a 800,-Kč hodnostní příplatek (1). Podrobnosti o platových tarifech, viz příloha B.

1.8.5. Úprava vnějšího vzhledu vojákyně / vojáka a průběh výcviku

Vnitřní předpisy a nařízení AČR upravují vzhled profesionálních vojáků a vojáků. Říkají, že vlasy nesmí být v zátylku a na bocích hlavy delší než 3 cm a na temeni delší než 6 cm. Barva musí být v přirozeném odstínu. Pro muže přísně platí hladké oholení tváře.

Ženy oproti tomu mohou mít vlasy různé délky, musí být však upraveny tak, že nesmí překážet ve výcviku.

Základní příprava v sobě zahrnuje to nejdůležitější z tzv. vševojskové přípravy – ta obsahuje základní řady, pořadovou a tělesnou přípravu, ochranu proti zbraním

hromadného ničení, spojovací, střeleckou, taktickou topografickou a zdravotnickou přípravu (1).

Důraz je kladen na formování charakterových vlastností vojáků a vojaček, jejich touhu po vítězství a bojovou připravenost. Toto všechno vytváří předpoklady pro úspěšné splnění úkolů jednotlivce (38).

Kurz základní přípravy je tříměsíční, pro studentky a studenty UNOB dvouměsíční, a je rozdělen na čtyři fáze.

1.8.6. První fáze základní přípravy – fáze „Jsem voják“

Tato fáze je jednou z nejdůležitějších fází. A to z toho důvodu, protože veškerý následný výcvik a závěrečná bojová připravenost vojačky a vojáka vychází z výsledků prvních týdnů.

Hlavním cílem první fáze výcviku je fyzická a psychická „přeměna“ rekruta z občana (nevojačky / nevojáka, civilistky / civilisty) na vojačku / vojáka.

Tato fáze je charakterizována vysokou náročností s limitním zatěžováním po odborné, fyzické a psychické stránce. Vojačky / voják je svými instruktory veden / a k získání návyků v dodržování rozkazů a nařízení v průběhu výcviku. Dále k přesnému plnění povinnosti vojačky / vojáka při činnosti na povely, k udržování bezvadné čistoty výzbroje, výstroje a k vzornému úklidu ubytovacích prostorů.

Pozornost je věnována každodennímu zvyšování fyzické zdatnosti vojaček a vojáků.

V této fázi si každá / každý vojačky / voják osvojí způsob použití, charakteristiku a takticko – technická data (dále TTD) ručních palných zbraní.

Seznámí se se způsobem použití, charakteristikou a TTD ručních granátů a absolvuje vybrané pořadové cviky se zbraní. Absolvuje nácvik ve střelbě cvičnou municí s cílem naučit se činnosti při vedení střelby (38).

Výstupem z této fáze je:

- Prokázání ukázněnosti, motivace a ztotožnění se se systémem vojenského velení a řízení,

- splnění výcviku na překážkové dráze,
- splnění podmínek vstupního přezkoušení z tělesné přípravy a pěší pochody na 5 km,
- splnění testů ve formě praktické i psané,
- znalost TTD ručních zbraní a jejich obsluhy s důrazem na bezpečnost (1).

1.8.7. Druhá fáze základní přípravy

Druhá fáze je zaměřena k získání maximálních dovedností v praktické činnosti s ručními zbraněmi. Výcvik této fáze je zaměřen na zdokonalení návyků v obsluze, údržbě a střelbě ze samopalu, pistole a dodržování bezpečnostních opatření.

V závěru druhé fáze je plánováno základní cvičení střelby ze samopalu ostrou municí. Stálá pozornost je věnována zvyšování tělesné zdatnosti. Tělesná zdatnost obsahuje překonávání překážkové dráhy, boji z blízka, rozvoji základních pohybových schopností a dovedností a pěšímu přesunu na 10 km (38).

Výstupem této fáze je:

- Splnění podmínek cvičení střelby ze samopalu ostrou municí,
- splnění podmínek pěšího pochodu na 10 km,
- splnění výcviku na překážkové dráze,
- splnění testů psaných i praktických, které jsou pro tuto fázi stanoveny (1).

1.8.8. Třetí fáze základní přípravy

Třetí fáze nese podnázev „Taktický výcvik jednotlivce“. Je zaměřena na získání základních dovedností a návyků při pohybu vojáka na bojišti ve dne i v noci a také procvičení činnosti za útoku. Díky splnění dvou předešlých fází jsou vojákyním a vojákům vytvořeny předpoklady pro komplexní nepřetržitý výcvik ve vojenském prostoru. V průběhu této fáze jsou vojákyně a vojáci seznamováni s problematikou pyrotechnických imitačních prostředků a absolvují nácvik ve střelbě dvojic ostrou

municí. Ve třetí fázi jsou provedeny pěší pochody na 12 km a 15 km. Závěrem těchto pochodů je provedeno závěrečné přezkoušení fyzické zdatnosti.

Vyvrcholením této fáze je čtyřdenní nepřetržitý výcvik ve vojenském prostoru (38).

Výstupem této fáze je:

- splnění pobytu v přenosné zkušební plynové komoře (v rámci ochrany proti zbraním hromadného ničení),
- splnění podmínky přezkoušení z tělesné přípravy a pěších pochodů na 15 km,
- splnění podmínky nepřetržitého výcviku v terénu,
- splnění testů, ve formě psané i praktické, které jsou stanoveny pro třetí fázi (1).

1.8.9. Čtvrtá fáze základní přípravy

Závěrečná fáze Základního výcviku nese podnázev „Jsem profesionál/ka!“. V této fázi dochází k vyvrcholení střelecké a taktické přípravy. Vojáci a vojákyně jsou seznámeni s bezpečnostními opatřeními a se způsobem použití imitačních, osvětlovacích a zadýmovacích prostředků, které se používají v AČR. Hlavním cílem této fáze je provedení výcviku v házení s ručními granáty.

Základní výcvik je ukončen slavnostním vyřazením za účasti veřejnosti (38).

Pro splnění fáze je nutné splnit:

- Splnit výcvik pohybu vojáka ve ztížených podmínkách,
- splnit výcvik v házení granátů a v použití ručních zbraní (1).

Následný vstup na útvar a postřehy z vojenského prostředí jsou uvedeny v příloze C.

2. CÍLE PRÁCE A VÝZKUMNÉ OTÁZKY

2.1. Cíl práce

Cílem práce je monitoring oboustranného pohledu mužů a žen na činnost, postavení a pracovní podmínky týkající se zaměstnání v armádě, jak reflektují pracovní klima, zda zde existují a do praxe vstupují genderové stereotypy.

2.2. Výzkumné otázky

Reflektují muži i ženy pracující v armádě pracovní klima stejně?

3. METODIKA PRÁCE

3.1. Použití metodika

Pro sběr primárních dat byla zvolena kvalitativní strategie. Data byla vypracována a následně tříděna. Hendl říká, že „*kvalitativní výzkumník vybírá na začátku výzkumu téma a určí základní výzkumné otázky.*“ (23, str. 50).

Základní charakteristiky kvalitativního výzkumu jsou, dle Hendla (23, str. 51,52), tyto:

„Kvalitativní výzkum se provádí pomocí delšího a intenzivního kontaktu s terénem nebo situací jedince či skupiny jedinců. Tyto situace jsou obvykle banální nebo normální, reflektující každodennost jedinců, skupin, společností nebo organizací.“

Typy dat v kvalitativním výzkumu zahrnují přepisy terénních poznámek z pozorování a rozhovorů, fotografie, audio a videozáznamy, deníky, atd. Výzkumník vytváří podrobný popis toho, co zaznamenal a pozoroval. Snaží se nevynechat nic, co by mohlo pomoci objasnit situaci.

Otázky se mohou modifikovat nebo doplňovat v průběhu výzkumu, během sběru a analýzy dat. V průběhu kvalitativního rozhovoru nevznikají pouze výzkumné otázky, ale také hypotézy a nová rozhodnutí, jak modifikovat zvolený výzkumný plán a pokračovat při sběru dat i jejich analýze. Hlavním rysem kvalitativního výzkumu je intenzivnost, dlouhodobost a podrobný zápis. Cílem je porozumět lidem a událostem v jejich životě (23).

Kvalitativní výzkumná strategie upřednostňuje spíše celostní přístup a zkoumání v přirozených podmínkách zejména pomocí pozorování, rozhovorů, analýzy dokumentů apod. Validita výzkumu je v případě této strategie často zvyšována triangulací, čili „*současným zkoumáním určité skutečnosti z různých rovin a úhlů.*“ (41, str. 134).

Typickým postupem této strategie je metoda zakotvené teorie. Zakotvená teorie je, dle Strausse, „*teorie induktivně odvozená ze zkoumání jevu, který reprezentuje.*“

(37, str. 14). To znamená, že je vytvořena, odhalena a ověřena systematických shromážděním údajů (37).

Cílem je vytvoření teorie, která přesvědčivě vysvětluje zkoumanou oblast, z níž vychází (není zde místo pro spekulace) (31).

K výzkumu bylo použito polostrukturované interview. Polostrukturované neboli semistrukturované interview obvykle specifikuje okruh otázek, na které se budeme účastníků ptát. Obvykle je možné zaměňovat pořadí, abychom maximalizovali výtěžnost interview (31).

U polostrukturovaného interview, máme, dle Miovského, definované tzv. jádro interview. To je: *minimum témat a otázek, které má tazatel za povinnost probrat.*“ (31, str. 160).

Na toto jádro se poté nabaluje množství různých doplňujících témat a otázek, které se tazateli jeví jako smysluplné.

Vzhledem k tématu a k cílům mé práce jsem přesvědčena, že kvalitativní výzkum byl nejlepší možnou metodou.

3.2. Charakteristika výzkumného souboru

Základní soubor byl tvořen osobami pracujícími u 13. dělostřeleckého pluku-Jince. Pomocí účelového výběru (účelový výběr je „*založen pouze na úsudku výzkumníka o tom, co by mělo být pozorováno a o tom, co je možné pozorovat.*“ 31, str. 112) bylo osloveno 9 žen a 9 mužů. Pro lepší srovnání se jednalo o 3 ženy a 3 muže z mužstva, z poddůstojnického sboru (3 ženy a 3 muži) a z praporčíků (3 ženy a 3 muži). Komunikační partnerky a partneři pracují jako vojáci a vojákyně z povolání v délce 1 – 7 let. Výběr komunikačních partnerek a partnerů byl záměrný – vybrala jsem vojákyně a vojáky z povolání, kteří pracují na různých pozicích, pro lepší náhled na problematiku.

Díky tomu, že sama jsem vojákyní z povolání, bylo pro mne výhodou, že mne oslovené vojákyně a oslovení vojáci znali, a proto mi důvěřovali, a rozhovory

poskytnuli bez problémů. Všichni oslovení, tedy 18 lidí, bylo ochotno se zúčastnit výzkumu.

Nejprve jsem jim vysvětlila, o co ve výzkumu jde a seznámila je s anonymitou výzkumu.

Polostrukturované interview trvalo 10 – 25 minut, kdy jednotlivé odpovědi byly zaznamenány na papír a následně přepsány a vloženy do přílohy. Rozhovory byly pořizovány na vojenském cvičení a přímo v zaměstnání, v měsíci březnu a dubnu 2014.

4. VÝSLEDKY

Otázky pro rozhovor byly předem připraveny a pro vyhodnocení rozděleny do tematických okruhů. Tematické okruhy v rozhovoru byly zaměřené na oblast různosti názorů žen a mužů a jejich vlastních zkušeností z armádního prostředí.

Níže uvedené tabulky podávají informace od komunikačních partnerek a partnerů vzniklé za pomoci polostandardizovaných interview, tříděné technikou otevřeného kódování. Jedná se o rozčleňování množin a souboru údajů na dílčí celky, segmenty a jejich následné třídění, pojmenování, případně kategorizování a klasifikování. Pozorované situace se zakódují (5, str. 165).

Pro přehlednost o komunikačních partnerkách a partnerech jsem vytvořila tabulku, uvádějící základní informace.

Tabulka č. 3: základní informace o komunikačních partnerech a partnerkách

Komunikační partneři/ partnerky	Pohlaví	Hodnostní sbor
1	muž	Praporčický
2	žena	Poddůstojnický
3	muž	Poddůstojnický
4	žena	Praporčický
5	žena	Praporčický
6	muž	Praporčický
7	žena	Mužstvo
8	muž	Poddůstojnický
9	žena	Poddůstojnický
10	muž	Mužstvo
11	muž	Mužstvo
12	žena	Mužstvo
13	žena	mužstvo
14	muž	praporčický
15	žena	praporčický
16	žena	poddůstojnický
17	muž	poddůstojnický
18	muž	mužstvo

Zdroj: Vlastní výzkum

V tematickém okruhu zaměřeném na oblast různosti názorů žen a mužů byly komunikačním partnerkám a partnerům položeny tyto otázky:

Otázka č. 1: Je správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem. Zvolený kód: správnost, nesprávnost, stereotypy.

Otázka č. 2: Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech? Zvolený kód: rozdílné přezkoušení.

Otázka č. 3: Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Zvolený kód: správnost ženy, velitelky.

Otázka č. 4: Jsou ženy v armádě zvýhodňovány? Zvolený kód: Zvýhodnění, nezvýhodnění.

Z důvodu většího počtu komunikačních partnerek a partnerů byly dány do tabulky zkrácené názory, týkající se přímého názoru žen a mužů na otázky.

Kód: Správnost, nesprávnost, stereotypy.

Tabulka č. 4: Názory na zaměstnanost žen v armádě na všech pozicích.

Názory na zaměstnanost žen v armádě na všech pozicích.	Pohlaví	Je správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.
Komunikační partneři/partnerky		
1	muž	Ne. Neměly by se (ženy) dostávat na místa, třeba na průzkumných četách.
2	žena	Spíše ne. I když se holka snaží, tak na kluky zkrátka nemá.
3	muž	Ano, to je podle mě v pořádku.
4	žena	Ano, to je podle mě v pořádku. I když na bojovce si to neumím docela představit.
5	žena	Řekla bych, že ano. Jenom by možná na nějaká specializovaná místa měly být přísnější normy.

6	muž	Ano. Sám jsem na pozici, kde je jedno, jestli si chlap nebo žena.
7	žena	Není, na některý funkce bych holky vůbec nedávala.
8	muž	Ne. Když jsem sloužil na bojovce, měli jsme tam holku a všichni jsme jí museli pomáhat.
9	žena	To ne. Jak si nedovedu chlapa představit dělat sekretářku, tak si nedovedu ženskou představit s lopatkou a „invazákem“, jak běhá po poli.
10	muž	Spíš ne, na některé funkce se nehodí. Hlavně na bojové jednotky.
11	muž	Spíš ano. Ale u nás je to spíš tak, že holky dali tam, kde se můžou realizovat o něco víc než kluci. Holky jsou u nás na místech operátorek, kde pomáhají i s papíry, potom máme jednu chemičku a jednu zdravotňandou. A ty holky to baví. Lepší, než je nutit do řidiček.
12	žena	Ano. Nevidím důvod, proč by to mělo být děleno.
13	žena	Řekla bych, že ano. Nevím tady o nějakém místě, které by bylo specifické tím, že ho nemůže dělat holka.
14	muž	Ne. U bojových jednotek to přináší problémy v zavedeném kolektivu.
15	žena	Pokud na to fyzicky mají, tak ano.
16	žena	Určitě ne. I když se spousta holek touží dostat na ty akčnější místa, dlouho tam nevydrží.
17	muž	Když si na to věří, tak proč ne.
18	muž	Spíše ne. Nemají na to postavy.

Zdroj: vlastní výzkum

Při komunikaci je z většiny rozhovorů patrné, že komunikační partnerky a partneři rozlišují pracovní pozice vhodnější pro ženy a pro muže. Ženy celkově odpověděly šestkrát kladně a třikrát negativně. Muži podali 4 kladné odpovědi a pět záporných. I když žádná / ý z komunikačních partnerek / partnerů, přímý pojem pro problematiku nejmenoval / a, jedná se zde o genderové stereotypy.

Kód: Rozdílné přezkoušení.

Tabulka č. 5: Správnost rozdílného přezkoušení z tělesné zdatnosti.

Správnost rozdílného přezkoušení z tělesné zdatnosti.	Pohlaví	Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?
Komunikační partneři/ partnerky		
1	muž	Určitě to správné není. Vždyť jsme všichni vojáci, tak proč mají být jiné limity pro to, se sem dostat?
2	žena	To asi ano. I když podle mě, by se mělo dělat přezkoušení podle toho, co máš za místo.
3	muž	Spíš ano. Jako chlap vím, že holky na tom nejsou tak fyzicky dobře jako my, i když před některýma teda smekám. Ale na druhou stranu, jako voják, mě to přijde nespravedlivý, protože to holky mají lehčí.
4	žena	Ano, s tím souhlasím. Ať si říká každý, kdo chce, co chce, žena je dělaná na to, aby rodila děti a muži, aby dokázali zabezpečit rodinu. Žena se podle mě musí šetřit o něco více než muž, jestli chce být v pořádku na budoucí těhotenství.
5	žena	Ano, žena má přece jinou tělesnou strukturu, než muži a musí se s tím počítat.
6	muž	Ano. Chápu, že je správné dělení podle pohlaví. Přece nejde, aby holčina dělala přitahy na hrazdě, vždyť to by ani nebyla holka.
7	žena	Není. Holky to mají o dost jednodušší.
8	muž	I když během přezkoušení nadávám, když vidím, o kolik to mají holky jednodušší, tak je to asi správné.
9	žena	Spíš ano, ale mohli by to holkám buď trochu ztížit, nebo chlapům trochu ulehčit. Je to až moc rozdílné.
10	muž	Není. Holky to mají trapně jednoduché.
11	muž	Ano. Holčiny mají přece jenom o něco jiné tělo.
12	žena	Ano.
13	žena	To ne. Holky to mají docela jednoduché.
14	muž	Ne. Protože zbraň, u které slouží, má pořád stejnou hmotnost bez ohledu, kdo to používá.
15	žena	Ano. Holčina má jiné předpoklady než chlap.
16	žena	Ano, jestliže se jedná o běžná místa, typu operátoři, řidiči, atd., je to správné.
17	muž	Není. Je jedno, jestli je to ženská nebo chlap, vybavení má stejné. Pro holky neexistuje žádná odlehčená verze výbavy a zbraní.
18	muž	Spíše ne.

Zdroj: vlastní výzkum

Z rozhovorů je patrné, že u žen převažovaly kladné odpovědi, převážné z důvodu, na kterém se ve většině případů shodly. Celkově ženy odpověděly sedmkrát kladně a dvakrát negativně. Častým argumentem u žen byla jiná tělesná struktura, i když souhlasily, že jsou místa, na která by ženy brát, právě kvůli fyzickým předpokladům, neměly. Dvě ženy dokonce samy přiznaly, že přezkoušení pro ně je příliš jednoduché.

Muži, kteří odpověděli čtyřikrát kladně a pětkrát záporně, souhlasí s tím, že mají ženy jiné fyzické předpoklady, ale jako argument udávají fakt, že zbraně a vybavení jsou všude stejné, a proto nevidí důvod, proč mají být přezkoušení rozdílná.

Kód: Správnost ženy, velitelky.

Tabulka č. 6: Názory na ženy s velícím postem.

Názory na ženy s velícím postem.	Pohlaví	Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.
Komunikační partneři/partnerky		
1	muž	Můžou. Když je holka dobrá a dokáže si vydupat autoritu hned z kraje, nevidím v tom problém
2	žena	To si nemyslím. Žena nikdy nebude mít takovou autoritu, jako muž.
3	muž	Určitě ano. I když je fakt, že žádnou neznám.
4	žena	Ano, mohou. Jde o to, jak tě lidi berou a co máš v hlavě.
5	žena	Spíš ano. Ale holku dají spíš na štáb.
6	muž	Určitě jo. Možná by byly i lepší.
7	žena	Ano.
8	muž	Ano.
9	žena	Ano.
10	muž	Podle mého osobního zážitku, musím říct, že spíš ne.
11	muž	Ano.
12	žena	Můžou. Měla jsem velitelku družstva, čtyři i zástupkyni velitele baterie a poslouchali jsme ji.
13	žena	To si moc nedovedu představit, protože žádnou neznám. Takže spíš ne.
14	muž	Spíše ano. Musí si tu autoritu získat odbornýma znalostma a důrazným velitelským přístupem
15	žena	Ano.

16	žena	Ano. Autoritu si dokáže udělat přístupem a znalostmi.
17	muž	Když to má právem díky své autoritě a vědomostem, určitě ano.
18	muž	Spíše ano.

Zdroj: Vlastní výzkum

Z údajů vyplývá jednoznačně to, že ženy i muži, bez ohledu na hodnostní sbory, s ženami na vedoucích pozicích souhlasí. Kladný názor má 7 žen a 8 mužů. Záporný 2 ženy a 1 muž. Muž odpověděl negativně z důvodu zkušenosti a dvě ženy si to nemyslí z důvodu, že žádnou ženu na vedoucí pozici neznají. Důvody, díky kterým může být žena velitelkou jsou- autorita, odborné znalosti, přístup.

Kód: Zvýhodnění, nezvýhodnění.

Tabulka č. 7: Názory na zvýhodnění žen v armádě.

Názory na zvýhodnění žen v armádě.	Pohlaví	Myslíte si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?
Komunikační partneři/partnerky		
1	muž	Spíš ano. Berou se na ně větší ohledy než na nás.
2	žena	Některé ano. Hlavně ty, kterým nevadí využívat toto, co platí na chlapy.
3	muž	To bych neřekl.
4	žena	Když má chlap za tatínka plukovníka, tak ho nepotkáš mezi námi, smrtelníky. Je to o tom, jak se kdo narodí, takže ne.
5	žena	To ne, spíš naopak. Třeba u profesního přezkoušení jsou spíš znevýhodňovány.
6	muž	To ani ne. Možná na nějakém vyvedení, se jí kluci zeptají, jestli nechce pomoci nebo je v pohodě, ale nějak extrémně spíš ne.
7	žena	Nemyslím.
8	muž	Spíš ano. Ale je to taky holka co holka. Celá armáda je postavená na známotech.
9	žena	Ty, které znají systém, ano.
10	muž	To spíš ne.
11	muž	To ne, spíš bych řekl, že holka musí mít náuru na to, pracovat tady s těma čuňatama.
12	žena	Nejsou. Musíme dělat to, co všichni.

13	žena	Možná ty hezké, ale spíše ne. Asi bych to rozdělila na toho, kdo má a kdo nemá známosti. A to nejsou jenom ženy.
14	muž	Spíše ano. Spousta velitelů chce mít v kancelářích hezké, byť hloupé, ženy, než chytré, byť škaredé muže.
15	žena	To ani ne. Mají výhody, co se týče mateřské naproti civilu, ale to mají i kluci. Ti si můžou vzít mateřskou místo manželky stejně tak.
16	žena	Ne, nemyslím si, že toto by byla specialita žen, ale všeobecně lidí, kteří jdou, jak se říká, přes mrtvolky. Jestliže někdo bude donášet a bude to takový ten věrný pejsek velitele, tak se jeho kariérní růst rozjede velkou rychlostí. A s tím pohlaví nemá co dělat.
17	muž	To spíš ne.
18	muž	Spíše ano, například u vystrojování. Holky dostanou první rok peníze na boty, v řádu tisíců, my dostaneme hnusné důchodky. Holky dostanou každý druhý rok prachy na spodní prádlo, my dostaneme hnusné bílé vojenské trenky.

Zdroj: Vlastní výzkum

Z údajů vyplývá – 6 lidí – 5 žen a 1 muž uznaly, že nezáleží na pohlaví, nýbrž na známostech, které žena či muž má. 1 muž a 1 jedna žena připustili, že ženy se mohou dostat na lepší místa díky sympatiím k veliteli. Co mne překvapilo je, že pouze jeden muž zmínil problematiku vystrojování, která je celkem často řešena. Také bylo překvapující, že jen jedna žena se cítila naopak znevýhodněna.

Celkově však vyplynulo, že ženy nejsou v armádě, dle názorů, zvyhodňovány.

Otázky v okruhu zaměřeném na vlastní zkušenosti komunikačních partnerek a partnerů z armádního prostředí:

Otázka č. 5: Setkali jste se na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Zvolený kód: sexuální obtěžování, nářázky.

Otázka č. 6: Setkali jste se v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Zvolený kód: diskriminace.

Otázka č. 7: Jaký je Váš názor na ženy v armádě? Myslíte si, že žena do armády patří? :

Zvolený kód: žena v armádě, stereotypy.

Kód: Sexuální obtěžování, nářázky.

Tabulka č. 8: Setkání se sexuálním obtěžováním na pracovišti.

Setkání se sexuálním obtěžováním na pracovišti.	Pohlaví	Setkali jste se na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.
Komunikační partneři/partnerky		
1	muž	Ne.
2	žena	Přímou nabídku jsem nikdy nedostala, ale nářázek spoustu.
3	muž	Ne.
4	žena	Jednou, ale to už je dávno. Nicméně dotyčnému jsem dala jasně najevo, že není až tak úžasný, jak si o sobě myslí a dal mi pokoj.
5	žena	Nesetkala, ale to může být dáno tím, že kluci tady vědí, že mám jinou orientaci. Spíš se mě ptají, jaké to je, a jsou zvědaví.
6	muž	Ne.
7	žena	Ano. Vozila jsem jednoho velitele čety, který mě pořád balil. Ptal se mě, jak to mám ráda, jestli bych šla do něj a tak.
8	muž	Ne.
9	žena	To ne, nikdy. Jenom takový ty klasický nářázky.
10	muž	Ne.
11	muž	Ne.

12	žena	Ano. Jeden chlap z čtyř mě chtěl. Potom mě začal šikanovat. Dělal mi naschvály, ale dával si bacha na to, aby ho nikdo neviděl. Vyvrcholilo to tím, že jsem to začala řešit a poslala to k soudu.
13	žena	Vážně míněnou nabídku jsem nedostala, ale takové ty vtípky a narážky poslouchám téměř denně. Ale nevadí mi to.
14	muž	Ne.
15	žena	Ne.
16	žena	Ano, setkala. Ale stačilo dát jasně najevo, že nemám zájem.
17	muž	Ne.
18	muž	Ne.

Zdroj: Vlastní výzkum

Z údajů vyplývá, že ačkoliv 5 žen odpovědělo negativně, tak se všechny, s výjimkou jedné, setkaly minimálně s narážkami sexuálního rázu. S přímým sexuálním obtěžováním se setkaly 4 a jedna z žen byla i šikanována, proto nyní situaci řeší soud. Ani jeden z mužů se sexuálním obtěžováním neseťkal.

Kód: Diskriminace.

Tabulka č. 9: Setkání se s diskriminací na základě pohlaví.

Setkání se s diskriminací na základě pohlaví.	Pohlaví	Setkali jste se v armádě s diskriminací na základě pohlaví?
Komunikační partneři/partnerky		
1	muž	To jsem se nesetkal.
2	žena	To nikdy.
3	muž	Ne.
4	žena	To ne, pokud teda nepočítám narážky typu- no jo, ženská, co taky čekat?
5	žena	Já osobně nikdy.
6	muž	To ne. Spíš na základě názorů, což je všude.
7	žena	Ne.
8	muž	Ano, setkal. Když se vybíralo do družstev, chtěli hlavně holky, proto já jsem se zúčastnit nemohl, protože chlapů už bylo moc.
9	žena	Ne.
10	muž	Jo, hlavně v tělocviku. Nemusí to, nemusí tamto a my musíme všechno.
11	muž	Já osobně nikdy.
12	žena	Ne, ale vadí mě, když jdu do parku a tam mi daj smeták se slovy, že jsem ženská a auto stejně neopravím.
13	žena	Ne.
14	muž	Spíše ano. Setkal jsem se s opakovaným případem, kdy byla velitelská pravomoc dána muži místo ženě, i když to bylo v rozporu se základními řády. Byl jsem na baterii, kde byly tři čety a velitelé čet byli dva muži a jedna žena, která velela první četě. Podle základních řádů, měla velitele zastupovat právě ona, jakožto velitelka první čety, nicméně ji vždy záměrně přeskočili a velel velitel druhé čety.
15	žena	Ne.
16	žena	Ano, setkala. Když jsem tady přišla, byla jsem na četě, které velel muž. Byl zaujatý vůči všem ženám v armádě a dával to jasně najevo. Navíc jsem nebyla ten typ, co mu všechno „odkývá“ a na nějaké věci jsem měla odlišný názor. Za půl roku už jsem byla na jiné baterii.
17	muž	Nikdy.
18	muž	Ne.

Zdroj: Vlastní výzkum

Z údajů vyplývá, že s přímou diskriminací na základě pohlaví se setkala jedna žena. Diskriminaci pocítují 3 muži. Jeden přímo na pracovišti při běžných situacích a dva v souvislosti s tělesnou přípravou. Ostatní diskriminaci, vyjma narážek na pohlaví, nepocítují.

Kód: Ženy v armádě, stereotypy.

Tabulka č. 10: Názory na správnost ženy v armádě.

Názory na správnost ženy v armádě.	Pohlaví	Jaký je Váš názor na ženy v armádě? Myslíte si, že žena do armády patří?
Komunikační partneři/partnerky		
1	Muž	Jsou pozice, na které se ženy hodí více než muži, ale podle mého názoru ženy nepatří na bojové jednotky. Když je v mužském kolektivu žena, tak mají muži tendence se předvádět a to může vést ke kompletnímu rozložení kolektivu. Navíc, když by přišlo na bojovou situaci a následně ke zranění ženy v jednotce, tak nic nerozhodí morálku takovým způsobem, jako zraněná žena. Ale pokud to zprůměruju a bral bych místa mimo bojových jednotek, tak spíš ano.
2	Žena	Spíš ano, ale ne na všechna místa. Na bojovkách většina průměrných žen nemá šanci stíhat. Přece jenom muži mají trochu jiné fyzické dispozice. Na běžných místech ale nevidím problém
3	Muž	Jsem pro, z důvodu vyváženosti obou pohlaví. Věřím, že mohou být také značným přínosem, že se nebojí, ale znám případy, kdy holka začne ječet, jen když na ni bafnete. Třeba to zní úchylně, ale fyzická stránka dívky je citlivější. Vyzařuje z ní ta síla mámy. A občas tu mámu prostě chcete obejmout. Takže armáda s ženami? Jasně jsem pro.
4	Žena	Mám smíšené názory, ale spíš jo. Zním holky, které vážně makají.
5	Žena	Zhodnocení toho, jestli žena na dané pozici může nebo nemůže být, už je ovlivněno stavem úsudku, který o sobě žena má, ale neměla by jí být brána příležitost něco zkusit. Proto říkám ano.
6	Muž	Holka do armády určitě patří a je pro ni spíš přínosem. Když je tam jedna, maximálně dvě, ten kolektiv je lepší. Když je jich ale už víc, tak se z toho může stát peklo a velitel to těžko zvládá.

7	Žena	Myslím si, že na ženách v armádě není nic zas tak špatného. Ale určitě by měly být těžší podmínky pro přijetí, aby se tam dostaly opravdu jen takové, které se mohou mužům vyrovnat, které se pomazlí s UAZem jako s plyšovým medvědem a Bren 805 pro ně bude jen malá zábavná hračka. Mělo by to být prostě tak těžké, aby se do armády nedostaly ženy, jako jsem já. Ale bez holek by to tady bylo úplně jiný, takže když to holku baví a je dobrá, ať v armádě je, tak spíš jo.
8	muž	Spíš ano, není důvod, proč by ženy nemohly být v armádě, ale podle mého názoru, není moudré, aby byly u bojových jednotek, jelikož muži jsou od přírody vedeni, aby i ve velmi kritické situaci zachraňovali ženy, což by mohlo vést k likvidaci celé jednotky. Například, pokud se jeden člen jednotky dostane do situace, ze které ho není možné zachránit živého, tak ho jednotka bohužel nezachrání, ale u žen toto rozhodnutí tak jednoduché být nemusí.
9	žena	Ženský v armádě jsou někdy peklo, ale do armády asi patří. Pravdou ale je, že nejsem zastánkyní, umisťovat holky na pozice typu „kulometáčka“, ženistka a tak podobně. Nicméně štábní funkce typu účtařka nebo práce na „spisovatelně“, je podle mě odpovídající.
10	muž	Mám dobré i špatné zkušenosti. Ale spíš převažuje dobrý názor. Jsou pozice, na které se holky hodí lépe, ale taky jsou pozice, kde bych je vídal nerad, například, jak už jsem říkal, tak na bojových jednotkách.
11	muž	Holky v armádě určitě chci, ale na místech, kde se můžou realizovat. Třeba „zdravořandy“, operátorky, holky na štábu. Ale na „průzkumačku“ ne, to těm holkám nesluší.
12	žena	Ano. Pro holky je armáda super, hlavně pro ty, který chtějí otěhotnět.
13	žena	Holky do armády patří. Přece i dřív ty holky byly, jenom jich nebylo tolik.
14	muž	Ženy do armády patří, ale pouze na administrativní anebo technické pozice, případně jako zdravotnice. V případě, že nastoupí k bojovému útvaru, přináší to více problému, jak užitku. Myslím tím rozbroje v zaběhnutém kolektivu.
15	žena	Holky do armády určitě patří. Nedovedu si představit, že bych běhala se zbraní někde po lese, ale moje práce mě baví, i když tady tolik zdravotnického není.

16	žena	I když jsou na některých funkcích holky lepší než chlapi, tak do té války zkrátka nepatří. Samozřejmě v případě, že by nějaká byla. Na holkách, co jsou tady dlouho, skoro nepoznávám holčičí rysy. Jsou vulgární, snaží se být za „drsnačky“...to už ani není holka. Pro holky v armádě nejsem. A to pro jejich, naše, vlastní dobro.
17	muž	Holky v armádě mi nevadí, mám je rád. Je příjemné potkat hezkou holku mezi všema těma smradlavýma chlapama.
18	muž	Já s ženami v armádě nesouhlasím. Vadí mně, jak jsou zvýhodňovány, minimálně u výstrojních součástek. Podíváme-li se však na hlavní cíl armády, bránit svou vlast, nevidím to s ženami reálně. Co se týká bojového nasazení, hrozí u nich empatie, která by mohla ohrozit jednotku. Jako příklad bych například uvedl situaci v Africe, kde bojují i děti.

Zdroj: Vlastní výzkum

Z údajů vyplývá, že naprostá většina ženy v armádě chce a souhlasí s nimi. Kladně odpovědělo 8 žen a 8 mužů, záporně pouze 1 žena a 1 muž. 9 lidí přiznalo, že ženy v armádě chtějí, ale pouze na určitá místa. Dá se tedy říct, že ženy jsou v armádě celkově hodnoceny kladně.

5. DISKUZE

Cílem mé práce bylo zjistit oboustranný pohled mužů a žen na činnost, postavení a pracovní podmínky, týkající se zaměstnání v armádě, jak muži a ženy reflektují pracovní klima a zda zde existují a do praxe vstupují genderové stereotypy.

Ze získaných výsledků je patrné, že do AČR vstupují genderové stereotypy, které jsou však vnímány jak ženami, tak i muži. Genderové stereotypy se objevují převážně u problematiky pracovních míst, které jsou v současné době, až na výjimky stanovené zákonem, (například vyžadování a nasazování sil a prostředků AČR v případě vzniku mimořádné události, dle Nařízení vlády ČR č. 465/ 2008 Sb.) přístupné mužům i ženám.

U odpovědí na tuto otázku jsem se setkala i s genderovým stereotypem, vstupujícím přímo do praxe. Jednalo se o ženu, která slouží v hodnostním sboru mužstvo a dělá řidiče v průzkumné četě. Ta připustila, že ačkoli v běžném pracovním životě omezení nepozoruje, na vojenská cvičení záměrně nejezdí. Toto jí navrhli kolegové z čety a ona souhlasila, aby nenarušovala „pořádek v četě“.

Muži i ženy souhlasí se službou žen v armádě, ale myslí si, že je vhodné rozdělení na místa „*spíše pro ženy*“ a „*spíše pro muže*“. Jsou názoru, že ženy by měly pracovat na místech jako administrativní pracovník, operátor, štábní pracovník, zdravotní pracovník, spojař, apod. Na útvarech je zcela běžné oslovení „*vojáci*“, jestliže je oslovena celá jednotka. Jakmile je ale oslovena konkrétní žena s konkrétní hodností, skloňuje se dle ženského tvaru. Funkce je však skloňována podle rodu mužského, například „*řidič svobodnice...*“.

Dále se setkáváme se stereotypy u přezkoušení z tělesné zdatnosti, které jsou opět vnímány oboustranně. Nicméně u této otázky se poprvé setkáváme s názorem, že v armádě není muž a žena, ale voják. Tento názor tedy ukazuje, že muži tohoto názoru, berou ženy jako rovnocenné partnerky. Jeden z mužů mne, mimo rozhovor, upozornil na fakt, že Základní předpis AČR (tzv. Zákl-1: „Základní řád ozbrojených sil ČR“) nerozlišuje vojáky a vojákyně, ale bere vojáky jako celek. Tento předpis z roku 2001, který je pro AČR stále stěžejní a má dohromady 199 stran, ve skutečnosti zmiňuje

pojem „vojákyň“ sedmkrát. A to v souvislosti s kázeňským trestem z dob, kdy byla pro muže povinná základní vojenská služba, dále v souvislosti s ubytováním, bezpečností a ochrany zdraví, možnosti nosit náušnice a se zdravotnickým zabezpečením (9). Zákon č. 221/ 1999 Sb, o vojácích z povolání, však pojem vojákyňe užívá ve svém textu běžně.

Stereotypy však nenalezneme u velitelského přístupu ženy. Zde se oboustranně vojákyňe i vojáci shodli na faktu, že na pohlaví nezáleží a proto zde ani genderové stereotypy nezasahují. Nutnou podmínkou pro to, aby žena měla stejnou autoritu jako muž, je velitelský přístup, odborné znalosti a autorita.

U zvýhodňování žen v armádě 3 muži, ale i jedna žena připustila, že atraktivnost ženy je výhodou. Celkově však, ani u této problematiky na pohlaví nezáleží a muži ani ženy nemají žádné předsudky.

Problematiku sexuálního obtěžování jsem očekávala. Je to jediná otázka ve výzkumu, kde jsou velmi patrné rozdílné názory a zkušenosti žen od mužů, což se však dalo předpokládat.

Problematikou sexuálního obtěžování, rovnosti a genderu se zabývá Ministerstvo obrany (dále MO) České republiky (dále ČR). V roce 2002 byl vydán Rozkaz MO ČR. Tento rozkaz zakazuje zneužívání práv a povinností vedoucích zaměstnanců, které vyplývají z pracovního nebo služebního poměru, k újmě nebo ponižování jiného zaměstnance. Jsou povinni dodržovat rovné a spravedlivé jednání.

Informuje zaměstnance o nepřijatelnosti nežádoucího chování sexuální povahy a ve všech formách obtěžování na pracovišti (5, str. 1). Tento rozkaz dále zmiňuje agendu pro rovné zacházení s muži a ženami v rezortu MO, kterou zabezpečuje personální sekce MO. Personální sekce MO, v rámci vzdělávacích aktivit, jednou ročně vzdělává vojákyňe / vojáky o této problematice (7).

Sama jsem byla této hodinové přednášky několikrát součástí a dle mého názoru a na základě pozorování ostatních kolegyň a kolegů, však tyto přednášky považuji za kontraproduktivní. Ve výsledku se totiž jedná o přednášku, kdy přednášející, kterou vždy byla ta samá žena, vyzdvihovala feminismus, čímž proti sobě „poštvala“ posluchačky i posluchače a nakonec ženy v armádě naopak znevýhodnila.

MO dále vydalo pracovní dokument k vnitřnímu předpisu, nesoucí název „*Priority a postupy rezortu Ministerstva obrany (dále MO) při prosazování principu rovných příležitostí mužů a žen*“ na rok 2014 (32).

Tento dokument zde uvádím záměrně z důvodu, že zmiňuje problematiku genderu a usiluje o „*potlačení genderových stereotypů a genderově nekorektního vyjadřování do velitelské a operační přípravy velitelů/ velitelek a na velitelská shromáždění jednotlivých stupňů.*“ (32. str. 1).

Priority, které udává tento dokument, jsou:

- Vytvářet právní předpoklady rovných příležitostí mužů s žen v rezortu MO,
- zvyšovat úroveň právního vědomí v oblasti rovných příležitostí pro ženy a muže,
- zajištění rovných příležitostí žen a mužů v přístupu k profesní kariéře (...) (32, str. 1, 2).

Na řešení problematiky rovného zacházení s muži a ženami vznikla pracovní skupina. Tato pracovní skupina doporučuje, na základě získaných poznatků, aktualizaci rezortních opatření, upravuje ustanovení rezortních opatření, spolupracuje s Rezortní komisí pro prevenci sociálně nežádoucích jevů, atp. (22, str. 1).

Této pracovní skupině předsedá „*zaměstnankyně, jež koordinuje problematiku rovných příležitostí žen a mužů v okruhu působnosti Ministerstva obrany (dále „gender focal point“)* a je podřízena přímo řediteli sekce personální – personálnímu řediteli MO.“ (22, str. 1).

Je velmi pozitivní, že na tuto problematiku existuje pracovní skupina, nicméně, zatím výsledky nejsou, alespoň dle průzkumu i zkušeností, stoprocentní.

Ačkoliv pátá otázka, kterou jsem komunikačním partnerkám a partnerům položila, zmiňovala opakovanou a vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku, všech 5 zbylých žen, vyjma jedné, které daly negativní odpověď, přiznaly narážky sexuálního rázu. Pokud bychom se tedy držely definice sexuálního chování, jež je uvedena v první kapitole, tak se se sexuálním obtěžováním setkalo 8 z devíti komunikačních partnerek!

I když je toto číslo velmi znepokojující, některým ženám toto chování nevadí, a proto si muži své chování ani nemusí uvědomovat. V běžný pracovní den jsem byla pozorovatelem a poslouchala rozhovory mužů a žen na baterii, u které sloužím. Na této

baterii, jež má 13. dělostřelecký pluk, slouží nejvíce žen, dohromady 10. Mužů je zhruba osmkrát více. Za 8 a půl hodiny běžného dne jsem zaslechla a viděla: opakované a sexuálně orientované poznámky, nevyžádaný fyzický kontakt v podobě lechtání, prohlížení pornografických materiálů na šatnách. Dále urážky na soukromý život osoby, typu „stejně s ním nezůstaneš“, otázky na osobní život jedné z kolegyně, týkající se těhotenství a sexuální vtipy.

Na začátku kapitoly jsem vyjmenovala dohromady 10 bodů, které ukazovaly podobu sexuálního obtěžování a 5 z nich jsem jako pozorovatelka zažila v pouhý jeden pracovní den. Když jsem druhý den tento můj soukromý průzkum řekla pěti mým kolegům, nazvali mne feministkou a moralistkou. Pro zajímavost jsem to samé zjištění řekla pěti mým kolegyním a ty byly zděšeny, protože konkrétně dvou z kolegyně se přímo mé pozorování dotknulo a ony si toho ani nevšimly.

Co se týče diskriminace na základě pohlaví, bylo příjemným zjištěním, že pociťována téměř není a setkala se s ní přímo jen jedna žena a tři muži, které to však, ale nijak pracovní neomezilo. Pracovní to omezilo pouze jednu ženu, jež byla umístěna na jiné služební zařazení. Tato žena je také jedinou ženou, která odpověděla negativně na poslední otázku. Protože mě to od ní překvapilo, že sama ženy odsoudila, dám zde na vysvětlení důvody její odpovědi. Tato žena, komunikační partnerka číslo 16, nesouhlasí s prací ženy na všech pozicích. Se zvýhodňováním žen v armádě rovněž nesouhlasí. Setkala se s diskriminací na základě pohlaví. Byla přidělena na systematizované místo k četě, již velel muž. Ten byl menšího vzrůstu než dotyčná a dával jasně najevo nesouhlas žen v armádě. Za půl roku byla rozkazem převelena na jiné systematizované místo na jiné baterii. Své kolegy a kolegyně považuje za vyhořelé a ženy za vulgární.

Vzhledem k tomu, že rozhovory probíhaly s předem zvolenými komunikačními partnery, neprovedla jsem rozhovory u dalších žen a mužů, kteří zažili podobné situace, jako komunikační partnerka číslo 16.

Pro tuto problematiku, krom jiného, byla vydána Pomůcka – Rovné zacházení s muži a ženami, kterou vydalo MO ČR, v roce 2011. Tato příručka vysvětluje základní pojmy, jako – zásada rovného zacházení s muži a ženami, přímá a nepřímá diskriminace

z důvodu pohlaví, obtěžování, sexuální obtěžování, rovné příležitosti pro muže a ženy, gender, genderová statistika, genderová rovnost a vyrovnávací opatření. Tato pomůcka nabízí návod k řešení zjištěného důvodu diskriminace a odkazy na zákony.

V první příloze této pomůcky jsou k nahlédnutí vybraná ustanovení právních předpisů, kde jsou výtahy ze zákona s odkazy na paragrafy, které situaci řeší.

V druhé příloze této příručky je jmenný seznam osob, jež tuto problematiku řeší a na které je možno se obrátit (3).

Problematikou se zabývá rovněž brožura, kterou vydalo Ministerstvo vnitra ČR v roce 2005. Ta podobně, jako Pomůcka MO vyzdvihuje zákony, týkající se rovných příležitostí a ukazuje možnosti jejich řešení (3).

Tyto příručky jsou volně přístupné na internetu a jsou také k sehnání v tištěné podobě, přímo na útvaru 13. dělostřeleckého pluku. Za zvláštnost zde přidám ještě postřeh z probíhajících rozhovorů. Na začátku každého rozhovoru jsem komunikačním partnerkám a partnerům vysvětlila důvody a název mé práce. Protože se žádná z komunikačních partnerek a parterů nezeptal / a na význam pojmu *gender*, brala jsem jako samozřejmost, že jsou s touto problematikou seznámeni. Když jsem však rozhovory ukončila, více než půlka dotazovaných se mne zeptala, co to tedy *gender* znamená. Touto poznámkou chci ukázat na fakt, že ačkoliv jsou tyto informace volně přístupné a ačkoliv MO v rámci vzdělávacích aktivit zaměstnankyně a zaměstnance školí, téměř se o této problematice neví a spoustu lidí jako první napadne feminismus. Já sama jsem tyto dokumenty objevila až díky této práci a pátrání po personálním oddělení, kde jsem se přesvědčila o tom, že tyto dokumenty, jež vydává MO, na útvaru fyzicky jsou. Lidé, kteří však tuto problematiku neznají a nikdy o ní neslyšeli, sami nepřijdou. Proto je na každé baterii tzv. vedoucí praporčík, který má, mimo jiné, obstarávat brožury, informovat o novinkách, atd. A pokud tento pracovník nedělá svou práci důsledně, lidé jsou neinformovaní, což je i tento případ.

Ze získaných výsledků tedy vyplývá potvrzení domněnky, která se týkala reflexe mužů a žen na pracovní klima v armádě. Muži i ženy, sloužící u 13. dělostřeleckého pluku vnímají činnost, postavení a pracovní podmínky, týkající se zaměstnání v armádě, velmi podobně. Výrazně rozdílné vnímání pracovního klima, je pouze u jediné

problematiky, a to sexuálního obtěžování. Sexuální obtěžování je problematičké téma, které se však netýká pouze žen v armádě, ale setkáme se s ním i na jiných pracovních místech. Z výsledků vychází najevo nutnost, tuto situaci řešit. Ministerstvo obrany tuto situaci řeší rozkazy, zákony i nařízením, vznikla i pracovní skupina, která se touto problematikou zabývá. Bylo by však dobré dohlédnout na to, že tyto publikace se dostanou ke všem příslušnicím i příslušníkům AČR.

Dle mého názoru je nutné, aby ženy, které tuto situaci zažívají, či zažily, ji začaly řešit. Ze čtyř žen, které sexuální obtěžování zažily, situaci řešila pouze jedna, a to, zatím, neúspěšně. Pouze řešením situace se totiž tato problematika může řešit a stačí k tomu pouze jediná věc – jít za svým velitelem nebo za svojí velitelkou, případně kaplanem nebo psychologem, a informovat o této situaci.

6. ZÁVĚR

Prostřednictvím bakalářské práce jsem chtěla nastínit, jak vůbec pracovní život v armádě vypadá a jaké převládají názory mužů a žen v armádě na ženy, jež jsou profesionálními vojákyněmi z povolání.

Bakalářská práce je rozdělená na dvě části. V první, teoretické části, jsem se zaměřila na definování pojmů, se kterými jsem se ať už osobně nebo prostřednictvím polostrukturovaných interview setkala, a to pomocí odborných českých i zahraničních zdrojů. Dále je v této části popsán vstup do armády. I když je tato kapitola podrobnější, považuji ji za velmi důležitou, protože vše, co je v kapitole uvedeno, je nutnou podmínkou pro vstup do AČR. Zde jsem vycházela z českých zdrojů a vojenských publikací.

Empirická část práce je zaměřena na popis výzkumného cíle, postoje, chování a názory komunikačních partnerek a partnerů. K dosažení stanoveného cíle byl proveden kvalitativní výzkum. Pro získání dat byla použita metoda polostrukturovaného interview, kdy rozhovory probíhaly na vojenském cvičení a přímo v zaměstnání.

Získané výsledky byly tříděny technikou otevřeného kódování. Komunikační partnerky a partnery tvořilo 9 žen a 9 mužů, jež slouží jako vojákyně a vojáci z povolání u 13. dělostřeleckého pluku. Z toho byli 3 ženy a 3 muži z hodnostního sboru mužstvo, 3 ženy a 3 muži z poddůstojnického hodnostního sboru a 3 ženy a 3 muži z praporčického hodnostního sboru. Má snaha spočívala v tom, vybrat komunikační partnerky a partnery z co možná nejširšího spektra. Polostrukturované interview byly poskytnuty pracovnícím a pracovníkům ze samotných jednotek, roty logistiky, zdravotních pracovníků, štábu oddílu i pluku.

Genderové stereotypy byly přítomny ve velkém množství odpovědí, ačkoliv si to komunikační partnerky ani partneři neuvědomovali. Nejčastějším genderovým stereotypem bylo zaměstnávání žen a mužů v armádě na všech pozicích. Většinová odpověď byla ta, že ženy by měly pracovat spíše na administrativních místech, typu pracovník štábu, výkonný praporčík, zdravotní pracovník, operátor a spojař. Muž naopak je lepší v opravování techniky, v tělesné přípravě, jako člen průzkumné čety či

jako střelec. Někteří muži však připouští rovnost ženy a muže s podmínkou, že žena musí zvládnout to, co oni a zároveň připouští poskytnutí pomoci atraktivnějším ženám před těmi neatraktivními.

Otázka, jejíž odpovědi mne překvapily, se týkala ženy ve vedoucí pozici. Ačkoliv většina komunikačních partnerek a partnerů zkušenosti s ženou, velitelkou, nemají, souhlasili bez váhání s její autoritou v mužském kolektivu.

Překvapivé pro mne bylo i zjištění, že ženy se necítí zvýhodňovány a muži necítí, že by byli naopak znevýhodňováni, oproti ženám. Komunikační partnerky a partneři se shodli ne na důležitosti pohlaví, ale převážně na známotech ženy či muže.

Pátá otázka, řešící problematiku sexuálního obtěžování na pracovišti, se jako jediná setkala s výraznými rozdíly odpovědí žen a mužů. Ani jeden muž se s touto problematikou neshledal. 4 ženy se naopak se sexuálním obtěžováním setkaly, 4 ženy vnímají nářázky sexuálního rázu a pouze jediná žena nemá zkušenost žádnou. Ani diskriminace na základě pohlaví není v AČR, dle odpovědí, patrná. S tou se setkala pouze jedna žena, jež byla kvůli svému pohlaví přemístěna na jinou baterii.

Na genderové stereotypy rovněž upozornila poslední, tedy sedmá otázka, týkající se názoru na ženy v armádě. Zde však opět narážíme na problematiku umístování žen na všechna místa (až na výjimky, určeny zákonem).

Z odpovědí tedy vychází jasně najevo, že genderové stereotypy v AČR jsou a vstupují do praxe. Získané výsledky rovněž potvrzují domněnku, která se týká reflexe mužů a žen na pracovní klima v armádě. Výsledky obou pohlaví byly, až na jednu otázku, týkající se sexuálního obtěžování, velmi podobné. Ženy i muži, tedy ženy v armádě, uznávají a souhlasí s nimi, nicméně jsou přesvědčeni o vhodnosti neumístovat ženy na bojové jednotky, ale spíše na štábní pracovnice, operátorky, spojařky a zdravotní pracovnice. Zde dokonce uznávají, že žena může být lepší než muž.

Celkově jsem však přesvědčena o tom, že ačkoliv genderové stereotypy v armádě jsou, tak zde ženy mají své pevné místo. Tato práce může přispět k informacím o tom, jaký je ve skutečnosti život profesionální vojákyně a vojáka a může také ovlivnit rozhodnutí budoucích vojáků a vojaček.

7. ZDROJE

- (1) *Agentura personalistiky AČR: odbor doplňování personálu* [online]. 2013 [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: (<http://novakariera.crs-net.cz/cz/kontakty>)
- (2) BLICKHÄUSER, Angelika a Henning von BARGEN. *Gender toolbox*, Berlín, 2007.
- (3) BOBEK, M. a kol: *Rovnost a diskriminace*. Praha: C.H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-584-1.
- (4) CONNELL, R. W. *Gender*. Polity Press: 2002, ISBN: 978- 07-4562-716-8
- (5) ČESKO. Rozkaz ministra obrany České republiky ze dne 4 srpna 2002. In: *Prosazování principu rovnosti mužů a žen v působnosti Ministerstva obrany*. 2002.
- (6) ČESKO. Vyhodnocení plnění opatření stanovených usnesením vlády ze dne 15, května 2013 č. 348 k Souhrnné zprávě o plnění Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže v roce 2013. In: *Příloha k čj. MOCR 43654/2013*. 2013.
- (7) ČESKO. Zákon č. 65 ze dne 16. června 1965 Sb. zákoník práce. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1965. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/ppropo.php?ID=z65_1965o
- (8) ČESKO. Zákon č. 198 ze dne 1. září 2009 Sb. o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009. Dostupný také z: http://www.mpsv.cz/ppropo.php?ID=z198_2009o
- (9) ČESKO. Zákon č. 221 ze dne 1999 Sb. o vojácích z povolání. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1999. Dostupný také z: http://www.mocr.army.cz/images/id_0000_1000/172/221m.pdf
- (10) ČESKO. Zákon č. 373 ze dne 6. listopadu 2011 Sb. o specifických zdravotních službách. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011. Dostupný také z:

<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=373~2F2011&rpp=15#seznam>

- (11) ČESKO. Základní řád ozbrojených sil České republiky ze dne 16. července 2001. In: *Ministerstvo obrany*. 2001, 1013/16/2001-OZ GŠ
- (12) DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost. Příručka pro uživatele*. Karolinum: 2002. ISBN: 978-80-246-0139-7
- (13) *European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions: Preventing violence and harassment in the workplace*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2003. ISBN 92-897-0211-7.
- (14) FERRAROVÁ, Eva. *Příručka pro implementaci rovných příležitostí žen a mužů a principů gender mainstreamingu ve veřejné správě v České republice*. Praha: Gender Studies, o. p. s. : 2007. ISBN: 976-80-86520-03-2.
- (15) FIALOVÁ E., I. SPOUSTOVÁ a B. HAVELKOVÁ. *Diskriminace a právo*. Praha: Gender Studies, o. p. s., 2007. ISBN: 978- 80- 86520-20-9.
- (16) Gender a genderové stereotypy. *Ženská práva jsou lidská práva* [online]. [cit. 2014-04-01]. Dostupné z: <http://zenskaprava.cz/files/genderov%C3%A9-stereotypy.pdf>
- (17) Gender audit. *Genderové aspekty organizace. Úvod do genderové problematiky*. Reg. č.: CZ.1.04./3.4.04/76.00273[online prezentace].2012. Dostupné z: <http://www.genderaudit.cz/>
- (18) *Gender, rovné příležitosti, výzkum* [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., 2000 [cit.2014-04-25]. ISSN 1213-0028. Dostupné z: <http://www.gendersonline.cz/cs/issue/15-rocnik-1-cislo-1-2000/189>
- (19) *Gender, rovné příležitosti, výzkum* [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., 2000 [cit.2014-04-25]. ISSN 1213-0028. Dostupné z: <http://www.gendersonline.cz/cs/issue/16-rocnik-1-cislo-2-3-2000/190>

- (20) *Gender, rovné příležitosti, výzkum* [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., 2005 [cit.2014-04-25]. ISSN 1213-0028. Dostupné z: <http://www.genderonline.cz/cs/issue/4-rocnik-6-cislo-2-2005/23>
- (21) GIDDENS, Anthony. *Proměna intimacy*. Praha: Portál, 2012. ISBN: 978-80-262-0175-5
- (22) GOL, Milan. *Statut a jednací řád pracovní skupiny k řešení problematiky rovného zacházení s muži a ženami v rezortu Ministerstva obrany* [online]. 2009, [CIT. 2014-04-10]. Dostupné z: <http://www.mocr.army.cz/informacni-servis/povinne-informace/1-rovne-prilezitosti/rovne-prilezitosti-muzu-a-zen-54018/>
- (23) HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-485-4.
- (24) HRDLIČKOVÁ, Alena. *Úvod do gender studies*. České Budějovice: VŠERS, 2008. ISBN 978-80-86708-69-0.
- (25) KADLECOVÁ, Markéta. *Fórum 50%: Teorie genderu: Afirmativní akce/ Pozitivní opatření* [online]. 2006 [cit. 2014-04-25]. Dostupné z: <http://padesatprocent.cz/cz/zpravodajstvi/teorie-genderu-afirmativni-akcepozitivni-opatreni>
- (26) KARSTEN Hartmut. *Ženy – muži*. Vyd.1, Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-145-X.
- (27) *Krajská vojenská velitelství: odbor doplňování personálu* [online]. 2014 [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: <http://www.acr.army.cz/struktura/sily-podpory/kvv/krajska-vojenska-velitelstvi-118/>
- (28) Křížková, A. et. al. 2005. *Obtěžování žen a mužů a sexuální obtěžování v českém systému pracovních vztahů. Závěrečná zpráva*. Praha: SOÚ AV ČR. www.mpsv.cz
- (29) KŘÍŽKOVÁ, Alena a Karel Pavlica. *Management generových vztahů*. Management Press, 2004. ISBN 8072611178.

- (30) KARAFFA, Vladimír. *Pomůcka: Rovné zacházení s muži a ženami*. Praha: Ministerstvo obrany, 2011.
- (31) MIOVSKÝ, Milan. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1362-4.
- (32) Priority a postupy rezortu Ministerstva obrany při prosazování principu rovných příležitostí mužů a žen. In: *dílčí/pracovní dokument k vnitřnímu předpisu RMO č. 29*. 2014.
- (33) REICHEL, Jiří. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2009. ISBN 978-80-247-3006-6.
- (34) RENZETTI, Claire a Daniel CURRAN. *Ženy, muži a společnost*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0525-2.
- (35) Rovné příležitosti pro ženy a muže v ozbrojených a bezpečnostních sborech z pohledu práva. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2005
- (36) SPOUSTOVÁ, Ivana. *Gender studies, o. p. s.: Diskriminace na základě pohlaví* [online].2006 [cit.2014-04-25]. Dostupné z: <http://www.rovneprilezitosti.cz/oldweb/poradenstvi.php?article=86>
- (37) STRAUSS, Anselm a Juliet CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu : postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Boskovice: Albert, 1999. ISBN 808583460X.
- (38) ŠTEFKA, Pavel. *Příprava příslušníků Armády České republiky*. Vojenská publikace: 2007. Pub-70-01-01.
- (39) *Univerzita obrany* [online]. 2013 [cit. 2014-04-10]. Dostupné z: www.unob.cz
- (40) *Univerzita obrany. Brožura 2014/ 2015* [online]. 2014 [cit. 2014-03-03]. Dostupné z: http://www.unob.cz/uchazec/Documents/brozura_2014_2015.pdf
- (41) VYMĚTAL, Jan. *Obecná psychoterapie*. Grada: 2004. ISBN 80-247-0723-3.
- (42) *Vývoj skutečných počtů osob v resortu MO ČR v letech 1993-2014: Skutečné počty osob k 1. lednu daného roku podle současných platných zákonů* [online]. 2014 [cit. 2014-04-15]. Dostupné z: <http://www.mocr.army.cz>

8. SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha A: Seznam vojenských hodností
- Příloha B: Tabulka platových tarifů
- Příloha C: Popis vstupu na útvar a rozdíl mezi ročním a profesním přezkoušením
- Příloha D: Přepis rozhovorů s komunikačními partnerkami a partnery

Grafické návrhy vojenských hodností na stejnokrojích Armády České republiky - nové

Hodnostní sbor mužstvo

	vojín
	svobodník

Hodnostní sbor poddůstojníci

	desátník
	četař
	rotný

Hodnostní sbor praporčíci

	rotmistr
	nadrotmistr
	praporčík
	nadpraporčík
	štábní praporčík

Hodnostní sbor nižší důstojníci

	poručík
	nadporučík
	kapitán

Hodnostní sbor vyšší důstojníci

	major
	podplukovník
	plukovník

Hodnostní sbor generálové *)

	brigádní generál
	generálmajor
	generálporučík
	armádní generál

Stupnice platových tarifů podle platových tříd a platových stupňů pro vojáky z povolání uvedené v § 6 odst. 1 (v Kč měsíčně)

Platový stupeň	Počet let započítatelné praxe	Platová třída															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	do 1 roku	7 420	8 050	8 730	9 460	10 270	11 130	12 070	13 110	14 220	15 420	16 750	18 150	19 680	21 360	23 180	25 150
2	do 2 let	7 700	8 360	9 060	9 830	10 670	11 560	12 530	13 600	14 750	16 000	17 380	18 830	20 430	22 160	24 060	26 100
3	do 4 let	7 980	8 680	9 400	10 200	11 070	11 990	13 000	14 120	15 310	16 610	18 050	19 550	21 200	23 000	24 970	27 080
4	do 6 let	8 280	9 010	9 770	10 580	11 490	12 450	13 500	14 660	15 890	17 240	18 730	20 280	22 000	23 870	25 910	28 110
5	do 9 let	8 610	9 350	10 140	10 990	11 930	12 920	14 010	15 220	16 490	17 890	19 430	21 050	22 830	24 770	26 880	29 160
6	do 12 let	8 940	9 700	10 520	11 400	12 380	13 410	14 540	15 800	17 110	18 560	20 170	21 840	23 690	25 700	27 900	30 260
7	do 15 let	9 280	10 080	10 920	11 840	12 850	13 920	15 080	16 400	17 770	19 270	20 930	22 670	24 580	26 680	28 950	31 400
8	do 19 let	9 630	10 460	11 340	12 280	13 340	14 440	15 650	17 020	18 440	19 990	21 720	23 530	25 510	27 680	30 050	32 580
9	do 23 let	9 990	10 850	11 770	12 750	13 840	14 990	16 240	17 660	19 130	20 750	22 540	24 420	26 470	28 730	31 190	33 810
10	do 27 let	10 380	11 270	12 220	13 230	14 370	15 560	16 850	18 330	19 860	21 530	23 390	25 340	27 470	29 810	32 370	35 080
11	do 32 let	10 770	11 690	12 680	13 730	14 920	16 150	17 500	19 030	20 610	22 350	24 270	26 290	28 510	30 940	33 590	36 410
12	nad 32 let	11 180	12 140	13 160	14 250	15 490	16 760	18 160	19 750	21 390	23 200	25 190	27 290	29 590	32 110	34 850	37 780

PŘÍLOHA C – Popis vstupu na útvar a rozdíl mezi ročním a profesním přezkoušením

Ihned po ukončení výcviku jdou vojáci a vojákyně na útvar, který jim byl vybrán. V této práci se budu zabývat vojenským útvarem v Jincích, kde působí dělostřelectvo. První dny a týdny mohou být pro vojákyně a vojáky obtížné.

Vzhledem k tomu, že v Jincích převládá počet mužů, domnívám se, že jednodušší „start“ má muž. Žena je, dle mého názoru, často podceňována a hodnocena, alespoň ze začátku, převážně podle vzhledu. Díky pozorování vím, že když se objeví nová vojákyně, téměř všichni vojáci ji ohodnotí a jestliže je žena atraktivní, nemá problém zapadnout do kolektivu. Když je totiž žena „ošklivá“, je zaškatulkována jako „divná“. Výsledkem tohoto „hodnocení“ je to, že se tvoří „dámské“ a „pánské“ skupiny, které sice mezi sebou komunikují bez problému, ale navzájem se zastanou vždy stejné pohlaví.

Domnívám se, že pro začlenění ženy do mužského kolektivu je velmi důležité, na jaké místo byla žena předurčena. Jestliže je žena určena jako řidička vojenské techniky, je na ni nahlíženo skrze prsty, protože „holky přece neumí řídit.“ Na druhou stranu si za to mohou i samy ženy, které, i když na to mají, si raději nechají pomoci od mužských kolegů se slovy „já jsem přece holka“.

Roční přezkoušení je odlišné pro muže a ženy. Muži musí splnit přezkoušení ze sedu – lehů, kliků nebo přitahu na hrazdě a plavání nebo dvanáctiminutového běhu. Ženy musí splnit přezkoušení ze sedu lehů nebo visu na hrazdě a běhu nebo plavání.

U ročního přezkoušení se tedy dbá na to, že žena má jiné fyzické předpoklady než muž. Proto je dle některých komunikačních partnerek a partnerů velmi sporné, proč tomu tak není u profesního přezkoušení.

Jestliže vojákyně nebo voják roční přezkoušení neudělá, následuje po cca 4 měsících tzv. opravný termín. Jestliže i tento termín je hodnocen jako nevyhovující, je vojákyním / vojákům nařízena tzv. povinná tělesná příprava, která má za úkol zlepšit jejich fyzickou kondici.

Profesní přezkoušení je u každého útvaru jiné a skládá se ze třech disciplín. V roce 2013 proběhlo přezkoušení z běhu na pět kilometrů v polní ústroji, MUSADU (MUSADO MCS Military Combat System je oficiální systém boje zblízka Armády České republiky (12)) a pochod 20 kilometrů s 20kilogramovou zátěží. Právě tento pochod vyvolává kritiku převážně od žen.

PŘÍLOHA D – Přepis rozhovorů s komunikačními partnerkami a partnery

Rozhovor číslo 1.

Muž, sloužící 4 roky v AČR, v praporčickém hodnostním sboru.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Samozřejmě kromě výjimek, stanovených zákonem?

Podle mě to správně není. I když proti holkám v armádě nemám nic, neměly by se dostávat na místa třeba na průzkumných četách. Tam kluci spí pod stromem, krčí se k sobě, aby měli teplo. A dát tam ženskou? To přece rozvrátí kolektiv. Holka nevydrží být týden bez sprchy a záchodu. A nedej bože, že bude pěkná, to by se ti kluci mezi sebou pozabíjeli místo toho, aby drželi při sobě.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Určitě to správně není. Vždyť jsme přece všichni vojáci, tak proč mají být jiné limity pro to, se sem dostat?

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech, stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Můžou. Když je holka dobrá a dokáže si vydupat autoritu hned z kraje, nevidím v tom problém. Mám sestru, která dělá velitelku čety, a všichni ji berou v pohodě. V práci ji všichni poslechnou a po práci si s ní klidně zajdou na pivo. Je pravda, že velitelku baterie neznám žádnou, ale problém v tom nevidím. Je to všechno jenom o přístupu.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

I když žádnou, která by šla nějak rychle přes hodnosti neznám, řekl bych, že spíš ano. Berou se na ně mnohem větší ohledy než na nás.

Otázka číslo 5:

Setkal ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním?

(Začne se smát.) To bohužel ne.

Otázka číslo 6:

Setkal ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

To jsem se neseťkal.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Otázka žen v armádě je problematické téma. Jsou pozice, na které se ženy hodí více než muži, ale podle mého názoru ženy nepatří na bojové jednotky. Jak už jsem říkal, nesouhlasím hlavně s rozdílnými požadavky při přezkoušení z tělesné přípravy. Když je přece jedna pozice, proč by měla mít holka, která jde na tu samou pozici, jiné požadavky? To jako když bude válka, tak holky budou mít úlevy? To asi těžko. A navíc, když je v mužském kolektivu žena, tak mají muži tendence se předvádět a to může vést ke kompletnímu rozložení kolektivu. Navíc, když by přišlo na bojovou situaci a následně ke zranění ženy v jednotce, tak nic nerozhodí morálku takovým způsobem, jako zraněná žena. Ale pokud to zprůměruju a bral bych místa mimo bojových jednotek, tak spíš ano.

Rozhovor číslo 2.

Žena, v poddůstojnickém hodnostním sboru, slouží u AČR druhým rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Dřív jsem si myslela, že ano, ale od té doby, co jsem byla na pár cvičeníh nebo nácvicích po prostoru tak spíše ne. I když se holka snaží, tak na kluky zkrátka nemá. To, co kluci zvládnou v pohodě, tak já nezvládám.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

To asi ano. I když podle mě, by se profesní přezkoušení mělo dělat taky podle toho, co máš za místo. Já jsem radistka, na cvičení sedím se všemi věcmi v autě a přes den z auta nevylezu, tak proč musím nosit na přezkoušení dvacetikilový batoh? Vždyť je skoro větší a těžší než já! To by měli nosit kluci, co chodí každý den po lese a ne my, kteří máme místo v technice.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

To si nemyslím. Žena nebude mít nikdy takovou autoritu, jako muž. Hlavně tady, kde je obrovská převaha mužů.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

Některé ano. Hlavně ty, kterým nevdí využívat toho, co platí na chlapy.

Co tím myslíš?

(Usměje se.) Myslím tím holky, které nemají problém spát s nadřízenými. Stačí zamrkat a je to. A některé ani nemusí a mají ty chlapy omotané kolem prstu.

Otázka číslo 5:

Setkala ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Přímo nabídku jsem nikdy nedostala, ale narážek spoustu. Třeba mi někdo řekl, že by mě chtěl do postele, ale to spíš chtěl být za borce před kolektivem. Nebo se mě kluci ptají, jaké kluky a jak to mám ráda. Ale že by za mnou chodil někdo opakovaně s návrhy, to ne. Navíc jsem si tady našla kluka a od té doby je to v pohodě, protože ostatní ví, že jsme spolu.

Otázka číslo 6:

Setkala ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

To nikdy.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Spíš ano, ale ne na všechna místa. Na „bojovkách“ (pozn. bojové útvary a místa) většina průměrných žen nemá šanci stíhat. Přece jenom muži mají trochu jiné fyzické dispozice. Na běžných místech ale nevidím problém. Já jsem u vysílačky a naopak mě tam dávají častěji než kluky, protože si myslím, že holky mají do vysílačky lepší a možná trochu příjemnější hlas.

Bohužel si ale velké procento žen svého místa neváží. Berou ho způsobem: „Tak jednou mě tu máte, tak se starejte. Jestli se vám to nelíbí, neměli jste mě sem vůbec brát.“ Tento přístup potom dost znesnadňuje zapojení se do jakýchkoli taktičtějších činností ženám, které tato práce baví.

Jde například o střelby. Ty já mám ráda, ale ostatní holky je nesnáší a tváří se u toho vždycky dost šíleně. A já jsem automaticky házená do pytle s nimi. Vždycky dostanu míň nábojů, protože se u mě předpokládá, že střílet nechci. A když se mi podaří nastřílet, všichni se tomu hrozně diví, jak jsem to, jako holka, vůbec dokázala. Prostě si o všech holkách myslí, že jsou jenom hloupé slepice, které se jenom vezou a ve skutečnosti nic neumí.

Nebo třeba výcvik v taktice. Mě baví, chodit s Brenem (pozn. osobní útočná puška Bren 805) po lese a hrát si na „krejduláky“ (pozn. výraz pro taktické přebíhání, které vychází ze slova- kryju- jdu). Baví mě hrát si na válku, ale ostatní ne.

A potom taky házení granátem. Když jdu házet, všichni jsou vždycky ze mě hrozně vyplašení. Přece, protože jsem malá a holka, tak neznamená, že neumím házet. Vždycky se mě vedoucí, co to má na starost zeptá, jestli si v tom jsem jistá a jestli to nemá raději hodit za mě.

Všechny jsme házeny do jednoho pytle a to se mi nelíbí. Na šatně mám holku, která všechno bojkotuje a i kvůli ní, je na nás všechny nahlíženo jako na „lajdáky“, kteří nic neumí a se vším potřebují pomoc. Ale to, že jsem třeba ve střelbách lepší než někteří kluci, to už nikdo neocení.

Rozhovor číslo 3.

Muž, v poddůstojnickém hodnostním sboru, slouží u AČR prvním rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Ano, to je podle mě v pořádku.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Spíš ano. Jako chlap vím, že holky na tom nejsou tak fyzicky dobře jako my, i když před některýma teda smekám. Ale na druhou stranu, jako voják, mě to přijde nespravedlivý, protože to holky mají lehčí. I ve Vyškově. Tam jsem holkám nosil batohy, protože to nedokázaly unést. Klukům většinou pomáhat nemusíš, ti to dají.

Ale nechápu smysl toho, že roční přezkoušení dělají holky jinak než my, kdežto profesko (pozn. profesní přezkoušení) mají stejný. A když vidím ty hubený, mladý holky, jak si ničí záda tím těžkým batohem, je mi z toho zle. Nejhorší je, že jim ani nemůžu pomoci, protože mám ten batoh taky a samotnému mi to dává zabrat. Vždyť to ani kluci nedávají. Je to divný.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Určitě ano. I když je fakt, že žádnou neznám. Ale byl jsem na baterii, kde dělala zástupkyni velitele ženská. Měla tak metr šedesát, ale všichni jsme ji poslechli. Prostě na to měla. A to neberu, že fyzičku měla skoro lepší, než my všichni.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

To bych neřekl. Neznám žádnou takovou.

Otázka číslo 5:

Setkal ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

To vážně ne. Ale holky v četě mají pořád nějaký návrhy. Některý to ignorují, některý se jim vysmějí. To je na povaze. Ale ještě jsem neviděl, že by holka souhlasila.

Otázka číslo 6:

Setkal ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Ne.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Ženy v armádě mi osobně nevadí. Jsem pro, z důvodu vyváženosti obou pohlaví. Být jen mezi „chlapama“ je na palici. Dokud mně ženy přitahují, tak je budu rád vídat. Co se týče profesního hlediska, tak nedovedu představit ženu moc blízko boje. Věřím, že mohou být také značným přínosem, že se nebojí, ale znám případy, kdy holka začne ječet, jen když na ni bafnete. V takovém případě bych ji za „parťáka“ nechtěl.

Jsem sice muž a musím být tudíž fyzicky zdatnější, ale v akci bych hlavně doufal, že u mne bude někdo fyzicky zdatný stejně, jako já. Abychom se navzájem podporovali a ne, abych měl další břemeno na zádech. Některý národy nejsou nadšení, když k nim přijde žena se samopalem, ale měly by si na to zvykat. I žena dokáže rozstřílet něco na mraky.

Chlapi jsou sice na venek „drsňáci“, ale každý má v sobě malého „klučíka“, který by chtěl občas obejmout. Kamaráda nikdy neobejmu tak, jako holku. Navíc když cítím kontakt s jejím poprsím, tak mne to uklidní.

Třeba to zní úchylně, ale fyzická stránka dívky je citlivější. Vyzařuje z ní ta síla mámy. A občas tu mámu prostě chcete obejmout.

Takže armáda s ženami? Jasně jsem pro.

Rozhovor číslo 4.

Žena, v praporčickém hodnostním sboru, slouží u AČR šestým rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Ano, to je podle mě v pořádku. I když na „bojovce“ (pozn. bojové útvary a místa) si to neumím docela představit.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Ano, s tím souhlasím. I když spousta mých kolegů s tímto nesouhlasí, já zastávám tento názor. Ať si říká každý, kdo chce, co chce, žena je dělaná na to, aby rodila děti a muži, aby dokázali zabezpečit rodinu. Žena se podle mě musí šetřit o něco více než muž, jestli chce být v pořádku na budoucí těhotenství.

Vím, že spousta kolegů, ba i kolegyně by v tomto se mnou nesouhlasilo a argumentovala mě tím, že jsme, jak se tady oblíbeně říká, všichni vojáci a když bude válka, tak všichni poneseeme stejnou zátěž a budeme mít stejný materiál.

Tomuto se směju. Za prvé, pochybuji o tom, že nějaká válka bude, za druhé je to práce jako každá jiná, kde se může každý angažovat do toho, co chce, jenom jsme v maskáčích a za třetí, i kdyby válka byla, tak jsem na pozici, kdy pojedou autem.

Takže argumentům, že my všichni jsme vojáci, se směji.

Ano, vojáci jsme všichni, ale příroda to rozhodla za nás. Pořád jsou ženy a muži a chlapi, kteří mají zelené mozky, by to už měli pochopit. Nicméně jak zjišťuji, většinou to říkají ti, kteří mají tu největší vojnu právě doma a v práci si „komplexují“ svoje mindráky.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Ano, mohou. Dokážu si takto představit spoustu holek. Není to podle mě dáno tím, jestli máš prsa nebo ne. Jde o to, jak tě ti lidi berou a co máš v hlavě. Když v ní máš něco, co si obhájíš, lidi tě brát budou.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

Měla jsem v četě jednu holku, která sem přišla asi před třemi lety. Celkem pěkná, takový ten typ, který se klukům líbí. Dopadlo to tak, že vystrídala skoro celou četou a pak se to kluci dozvěděli. Všichni se tam tehdy strašně dohádali a panovalo tam dusno. A holka? Je to pořád četařka, kterou moc lidí díky tomuto nemusí.

Je to možná taky tím, koho si vezmeš do postele, ale já žádnou takovou neznám. Pokud samozřejmě nepočítám takové ty útvarové „drby“, kdy se nakonec dozvíš, že spí každý s každým.

Když je člověk dobrý, nesejde na tom, jestli je to holka nebo ne. Je teda pravda, že ženský všech těch našich zlatáků (pozn. důstojníků)mají docela kvalitní míst. Takové ty, kde se nepředřeš a máš svůj klid.

Ale když má chlap za tatínka plukovníka, tak ho nikdy nepotkáš mezi námi, smrtelníky.

Je to o tom, jak se kdo narodí, takže ne.

Otázka číslo 5:

Setkala ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Jednou, ale to už je dávno. Bylo to chvíli po tom, co jsem přišla k útvaru. Nicméně dotyčnému jsem dala jasně najevo, že není až tak úžasný, jak si o sobě myslí a dal mi pokoj.

Otázka číslo 6:

Setkala ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

To ne, pokud teda nepočítám narážky typu- no jo, ženská, co taky čekat?

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Mám smíšené názory, ale spíš jo. Znáám holky, které vážně makají. Udělají, co potřebuješ a udělají to dobře. Třeba holky, co jsou u nás „výkoňáčky“ (pozn. funkce výkonná praporčice). Ty makají, zařídí, co potřebuješ a stíhají to s přehledem. Pak jsou ale holky typu, kterou jsem popisovala. Takové ti neuvěřitelným způsobem rozhodí kolektiv. Ti kluci, se kterými se vyspala, se dodnes nesnesou, i když už jsou většinou na jiných místech. Ta holka to má v paži. Dojde do práce, dá si cigáro, a když má náhodou něco udělat, jde si pro úlevy na ošetřovnu. A pořád je tady.

Ale zase na druhou stranu, vytáhla jsem na příklad holku, jenomže je taky i mraky takových chlapů. A je pravda, že u těch se až tak neřeší, že nic nedělají, ti se v davu ztratí. Ale holka ne.

Možná by nebylo od věci, přestat neustále řešit holky a kluky a různé diskriminace a soustředit se na to, co ti lidi dokážou. Tady je to totiž spíše o známostech.

Rozhovor číslo 5.

Žena, v praporčickém hodnostním sboru, slouží u AČR třetím rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Řekla bych, že ano. Jenom by možná na nějaká specializovaná místa měly být přísnější normy.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Ano, žena má přece jinou tělesnou strukturu, než muži a musí se s tím počítat. Ženy do armády chtějí, proto je to rozdělené. Nedovedu si představit útvary bez holek.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Spíš ano, ale holku dají spíš na štáb než na velitelku baterie.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

To ne, spíš naopak. Třeba u profesního přezkoušení jsou spíš znevýhodňovány. Když si vezmu dvoumetrového a stokilového chlapa, který táhne dvacet kilo a mě, která má sotva padesát, je to hodně znát.

Otázka číslo 5:

Setkala ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Nesetkala, ale to může být dáno tím, že kluci tady vědí, že mám jinou orientaci. Spíš se mě ptají, jaké to je, a jsou zvědaví.

Otázka číslo 6:

Setkala ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Já osobně nikdy. Ale byla jsem na četě s klukem, který je Rom. Na něm to nikdo ani nepoznal, ale on se neustále cítil, že ho někdo diskriminuje. A přitom to vůbec nebyla pravda. Pořád vyhledával konflikty a za vším viděl rasismus. A přitom to bylo klasické netáhlo, které si pořád chodí na úlevy, aby nemusel makat. Třeba na cvičení jsem ho viděla snad jednou za ty roky.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Každému člověku jde lépe jiná činnost, a je jedno, jestli je to muž nebo ženu, jestli se to týká práce v armádě nebo ve firmě. Zhodnocení toho, jestli žena na dané pozici může nebo nemůže být, už je ovlivněno stavem úsudku, který o sobě žena má, ale neměla by jí být brána příležitost něco zkusit. Proto říkám ano.

Pokud práci na své pozici nezvládne, bude muset odejít nebo být odejita, stejně jako jakýkoliv jiný muž ve stejné situaci.

Rozhovor číslo 6.

Muž, v praporčickém hodnostním sboru, slouží u AČR čtvrtým rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Ano, mně to nevádí. Sám jsem na pozici, kde je jedno, jestli si chlap nebo žena. Tomu počítači je to jedno, kdo za ním sedí.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Chlapi na to hodně nadávají, ale já se pohybuju od malička mezi holkami, a proto chápu, že je správné dělení podle pohlaví. Mám tři sestry, všichni jsme od malička sportovali a vím, že jsem je vždycky předběhnul, i když jsem nejmladší.

A přece nejde, aby holčina dělala přítahy na hrazdě, vždyť to by ani nebyla holka. Kluci, kterým to vadí, podle mě nikdy neměli pořádně ženskou, vždyť toto je logické a pochopitelné. A ano, znám holku, která uběhne za 12 minut 3 kilometry, ale ze zadu na ní nepoznáš, jestli je to chlap nebo ženská. Jenom díky vlasům to poznáš.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Určitě jo. Možná by byly i lepší. Ale neznám takovou. Máme tady jednu nadporučici, která velí jednomu z oddělení, kde jsou samí borci. A ti ji poslouchají jako beránci.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

To ani ne. Možná na nějakém vyvedení, se jí kluci zeptají, jestli nechce pomoci nebo je v pohodě, ale nějak extrémně spíš ne.

Otázka číslo 5:

Setkal ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

To bych si někdy přál. (Směje se.)

Otázka číslo 6:

Setkal ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

To ne. Spíš na základě názorů, což je všude. Všude je nějaká ta černá ovce, která ti rozvrací kolektiv.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

V mém „kanclu“ je nově žena a zaznamenal jsem pokles pracovní morálky. Do teď všichni zarytě mlčeli a dělali si na svém počítači svoji práci. Teď všichni najednou začali komunikovat. Jsou to takové ty řeči o ničem, a co je podstatný, ona je vždy jedním z účastníků diskuze. Hrůza.

Ale pravda je to, že holka do armády určitě patří a je pro ni spíš přínosem. Když je tam jedna, maximálně dvě, ten kolektiv je lepší. Když je jich ale už víc, tak se z toho může stát peklo a velitel to těžko zvládá.

Jinak některé holky jsou fajn, jiné jsou fíflenky a slečinky a neměly by tu být. Nejhorší jsou ty, které si chlapa omotají kolem prstu, a prostřednictvím jich si vedou svůj soukromý boj proti jiné babě od nich.

Ale i když je ženská v boji neupotřebitelná, jsou funkce, kde jsou ženský lepší. Třeba zdravotní sestry. Nebo v kanceláři, tam jsou ženský jako ryba ve vodě. Hlavně musí holka, která velí, oddělit city od rozumu.

Rozhovor číslo 7.

Žena, v hodnostním sboru mužstvo, slouží u AČR dva roky.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Není, na některý funkce bych holky vůbec nedávala. Třeba já. Jsem řidička, kterou jsem být nechtěla, ale odejít z armády jsem taky nechtěla, tak jsem to místo vzala. Běčkový řidičák jsem si sice udělala, ale nedovedu si sama vyměnit ani kolo.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Není. Holky to mají o dost jednodušší. Stačí se vždycky jenom kousnout a dáš to. Kluci se musí připravovat, mají toho víc a o dost přísnější kritéria.

Ale nesouhlasím třeba s „profeskem“ (pozn. profesní přezkoušení). V maskáčích uběhnu, MUSADO se naučím, ale ten batoh neunesu. Dá se vlastně říct, že mě armáda nutí, naučit se podvádět, jestli si nechci odrovnat záda. Přece jenom, je mi 23 a cítím se mladá na to, marodit se „zádama“. Za branou vždycky musím dát alespoň 10 kilo pryč a doufat, že nikde nebude kontrola. A i když nesu „jenom“ deset kilo, jsem hotová. Možná, kdyby nám dali o trochu lepší kanady, taky to pomůže, ale ty dvoutisícovky (pozn. kanady, vzor 2000) tomu moc nepřidávají.

A potom, když mám „odejít“ těch 20 kilometrů, nasadím si zase před branou těch 10 kilo, aby mě mohli na váze batoh převážít a uznali mě to. A dá mě zabrat ujít jenom ten kousek s tím závažím.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Ano.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

Nemyslím. Jsem tady dva roky žádné výhody na tom, být holka nepozoruju.

Otázka číslo 5:

Setkala ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Ano. Na jednom cvičení. Vozila jsem jednoho velitele čety, který mě pořád balil. Ptal se mě, jak to mám ráda, jestli bych šla do něj a tak. Bylo to dost hrozný, já jsem mu nic neříkala, bylo mi to takový blbý. Navíc tomu chlapovi je tak 40! Ale probíral se mnou třeba to, jestli mi vadí kondom nebo ne. A byl hrozně slizký, je to hrozný „úchylák“, ale ten to zkouší na každou ženskou. Potom jsem se dozvěděla od kluků, který jsou v jeho četě, že všude vykládá, že mě má „načatou“. Je to dost nechutný, ale nemám povahu na to, to nějak řešit. Navíc od toho cvičení mě nějak nevyhledává, takže je to snad už dobrý. Ale doteky nebo tak, to naštěstí nebylo, to bych si ani nenechala.

Otázka číslo 6:

Setkala ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Ne.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Kdybych se mohla rozhodnou ještě jednou, tak bych do armády nešla. Díky neúspěchu ve studiu mě zařadili na místo řidiče UAZu 469. Dá se říct, že je to typicky mužské místo. Vůbec jsem tomu nechtěla věřit, pořád jsem doufala, že mě dají na nějakou jinou pozici, na něco „víc pro holky“. Na nic „víc pro holky“ mě nedali a tak jezdím v autě o pár let starším, než jsem já. Nakonec to s menšími obtížemi zvládám, ale vadí mi, že když potřebuji s něčím pomoci nebo jen poradit a obrátím se na mužské kolegy, tak se občas setkávám s neochotou a odpovědí: „Jak to, že to nevíš, když jsi řidič?“

Řidič sice jsem, ale pořád jsem holka, co celkem ráda jezdí autem, ale už si je nejistá u vyndání akumulátoru, výměny žárovky nebo klínového řemene.

Myslím si, že na ženách v armádě není nic zas tak špatného. Ale určitě by měly být těžší podmínky pro přijetí, aby se tam dostaly opravdu jen takové, které se mohou mužům vyrovnat, které se pomazlí s UAZem jako s plyšovým medvědem a Bren 805 pro ně bude jen malá zábavná hračka.

Mělo by to být prostě tak těžké, aby se do armády nedostaly ženy, jako jsem já.

Ale bez holek by to tady bylo úplně jiný, takže když to holku baví a je dobrá, ať v armádě je, tak spíš jo.

Rozhovor číslo 8.

Muž, v poddůstojnickém hodnostním sboru, slouží u AČR sedmým rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Ne. Když jsem kdysi sloužil na „bojovce“ (pozn. bojový útvar a místa), měli jsme tam holku. Na holku byla docela našlápnutá, ale i tak, když jsme šli taktiky nebo cvičení, tak hrozně zpomalovala celé družstvo. Všichni jsme jí museli pomáhat. A to nemluvím o tom, když jsme museli spát v lese pod širákem nebo pod přístřeškem, který jsme si museli sami udělat. První den v pohodě, ale potom už se to stupňovalo. Vadilo jí, že se není kde umýt, kde zajít pořádně na záchod. Všude sebou tahala takové ty vlhčené ubrousky a nám nadávala, že nepoužíváme ani antiperspiranty a „smrdíme“.

Taky s námi dlouho nevydržela, za půl roku už byla jinde a holku nám od té doby nedali.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

I když během přezkoušení nadávám, když vidím, o kolik to mají holky jednodušší, tak je to asi správně.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Ano.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

Spíš ano. Ale je to taky holka co holka. Znáám tady jednu holku, která se dostala na štáb jako svobodnice a za rok z ní byla rotmistryně. Trochu rychlý postup, se mi zdá. Ale holky nejsou sami. Teď mi dělá zástupce velitele čtyř borec, který je tu tři roky i s cestou a má to za to, že donáší a chodí za velitelem jak ocásek.

A pak znám holky, které jsou na funkci dlouho a jsou dobré. Jenom nejdou velitelům pod ruku.

Vždyť ono není nic nového, že celá armáda je postavena na známostech. Teď šel na štáb borec, kterého vyhodili ze školy. Byl to svobodník a nic o armádě nevěděl. Jenom má tatínka, který mu to dohodil a znal se s náčelníkem štábu.

Otázka číslo 5:

Setkal ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Pokud nepočítám nabídky od přítelkyně, kterou tady mám, tak ne. (Směje se.)

Otázka číslo 6:

Setkal ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Ano, setkal. Když se vybíralo do družstev, chtěli hlavně holky, proto já jsem se zúčastnit nemohl, protože chlapů už bylo moc.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Spíš ano, není důvod, proč by ženy nemohly být v armádě, ale podle mého názoru, není moudré, aby byly u bojových jednotek, jelikož muži jsou od přírody vedeni, aby i ve velmi kritické situaci zachraňovali ženy, což by mohlo vést k likvidaci celé jednotky. Například, pokud se jeden člen jednotky dostane do situace, ze které ho není možné zachránit živého, tak ho jednotka bohužel nezachrání, ale u žen toto rozhodnutí tak jednoduché být nemusí.

Neuznávám názor, že když se například rozděluje práce, tak by se měla dělit na muže a ženy, protože, odůvodnění- ona to dělat nebude, vždyť je to holka, je trošku nesmyslné. Beru to pořád na armádu. To totiž nám, chlapům, proběhne hlavou- tak na to místo měli vzít chlapa, který tu práci dělat může, ale teď budeme dělat práci za slečnu.

Funkce na „nebojových“ jednotkách mohou dělat stejně dobře nebo i lépe než muži. Navíc určitě i morálka jednotek je jiná, pokud je jednotka složena z obou pohlaví.

Rozhovor číslo 9.

Žena, v poddůstojnickém hodnostním sboru, slouží u AČR desátým rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

To ne. Jak si nedovedu chlapa představit dělat sekretářku, tak si nedovedu ženskou představit s lopatkou a „invazákem“ (pozn. označení batohu), jak běhá po poli. Sama jsem jednou na tomto místě byla, a i když ke mně byli kluci taktní a nikdy mě to neřekli, cítila jsem, že jsem pro ně zátěží.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Spíš ano, ale mohli by to holkám buď trochu ztížit, nebo chlapům trochu ulehčit. Je to až moc rozdílné.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Ano.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

Ty, které znají systém, ano.

Jak to myslíš?

Třeba mateřská. Třeba u nás byla jedna příslušnice, která nastoupila po mateřské, prodloužil se jí závazek a za půl roku byla už opět na mateřské. Před velitelem prostě zatajila, že je opět v tom a vůbec neměla pocit, že se zachovala „nefér“. Takový jednání nebudu proto už vůbec komentovat, na to by mi slušný slovník nestačil.

Poslední dobou mi totiž přijde, že armáda vyhlásila soutěž o nejvíce vybraných dnů služebního volna. Kdyby toto zkusili v civilu, zaměstnavatel by je z různých permanentních nemocí rychle vyléčil. O zneužívání ošetřování člena rodiny, to ani nebudu říkat, jak je to „profláknuté“.

Mohla bys to trochu přiblížit?

Dám to na příklad jednoho chlapa z baterie. Jeho mamka, za kterou skoro nejezdí, byla na operaci. Tuším, že s kolenem nebo s něčím takovým. Ženská se o sebe ale postarat dokáže. Nicméně synek je „vyčůraný“ a vzal si na ni „OČR“ (pozn. zkratka, znamenající ošetřování člena rodiny). První týden ho měl a udělal si takové prázdniny, u té mamky ani nebyl, možná jí jednou udělal nákup.

Potom byl týden v práci a teď má na mamku OČR znova. A jeho přítelkyně, která je taky vojanda, má úplně shodou náhod nemoc. Ne, není to divné.

Otázka číslo 5:

Setkala ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

To ne, nikdy. Jenom takový ty klasický narážky, ale teď už ne. Spíš ze začátku,

Otázka číslo 6:

Setkala ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Ne.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Ženský v armádě jsou někdy peklo, ale do armády asi patří. Já dělám posledních pár let s papíry a řekla bych, že svoji funkci zastávám, i podle hodnocení velitelů, slušně. Chodím do práce o hodinu dřív, abych se v klidu nasnídala a připravila se. Není to o tom, že bych práci nestíhala, ale ráda dělám svoji práci v klidu a navíc mě baví. Proto i odcházím o půl hodiny z práce později. Nemám vlastní rodinu, proto pro mě není problém, věnovat čas armádě.

Pravdou ale je, že nejsem zastánkyní, umisťovat holky na pozice typu „kulomeťačka“, ženistka a tak podobně. Sice všichni chtějí mít pořád stejné podmínky, ale ta ženská nemá ve většině případů fyzickou a v ryze pánském kolektivu se rychle stane nejslabším článkem.

Nicméně štábní funkce typu účtařka nebo práce na „spisovatelně“, je podle mě odpovídající.

Když se ještě jednou vrátím k problematice OČR. Pracovala jsem jednou se dvěma ženskýma a obě měly děti. Jednou si obě dvě naráz vybraly v jednom měsíci 3 krát OČR, udělala jsem takové dusno, že od té doby jejich děti zázračně nemarodí.

Tím samozřejmě netvrdím, že tím, že jsou ženský v armádě, mají se vzdát role matky, ale vadí mi, když je ženská, ale i chlap, „vyčůránek“ a nijak se tím ani netají. Není výjimkou, že holka nastoupí k útvaru a ještě se ani nezapíše do „zařazovačky“ a je těhotná.

Pak nastoupí na mateřskou, rok je doma, vrátí se na své původní místo a za chvíli se situace opakuje. A to nemluvím o těch různých zákonech, protože matka nesmí jezdit do misí, chodit do služeb a do tří let věku dítěte nesmí být propuštěná. Copak je toto rovnocenný přístup? Takže když já nemám děti, můžu pracovat pořád a matky jsou pořád doma?

Kdyby vybíraly OČR stylem, jako tady, v civilu už jsou dávno na dlažbě. V tomhle je armáda prostě moc benevolentní.

Rozhovor číslo 10.

Muž, v hodnostním sboru mužstvo, slouží u AČR pátým rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Spíš ne, na některé funkce se nehodí. Hlavně na bojové jednotky.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Není. Holky to mají trapně jednoduché. Dojdeš, stačí ti uběhnout dva „kiláky“ a pár metrů a uděláš „břicháče“. My toho máme mnohem víc a mnohem přísnější.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Podle mého osobního zážitku, musím říct, že spíš ne.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

To spíš ne. Alespoň ne na naší baterii. Neznám žádnou.

Otázka číslo 5:

Setkal ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Ne.

Otázka číslo 6:

Setkal ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Jo, hlavně v tělocviku. Nemusí to, nemusí tamto a my musíme všechno.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Mám dobré i špatné zkušenosti. Ale spíš převažuje dobrý názor. Jsou pozice, na které se holky hodí lépe, ale taky jsou pozice, kde bych je vídal nerad, například, jak už jsem říkal, tak na bojových jednotkách. Nicméně pravda je taky ta, že i některé ženské

na bojových jednotkách jsou lepší než chlapi. Zním osobně cca 3 až 4 příklady, ale bohužel, z mého pohledu i osobního zážitku, je žena jako velitelka nic moc.

Co se týče žen u bojových jednotek, bral bych jako příklad Izrael, kde ženy sloužily v bojových jednotkách, ale po špatných zkušenostech je stáhli.

Žena byla zraněna v boji a muž se jí vydal v nesmyslné situaci zachraňovat. V tu chvíli už tam leželi dva zranění vojáci místo jednoho.

Ale já osobně s holkama nemám problém jak u armády, tak u policie.

Rozhovor číslo 11.

Muž, v hodnostním sboru mužstvo, slouží u AČR čtvrtým rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Spíš ano. Ale u nás je to teď spíš tak, že holky dali tam, kde se můžou realizovat o něco víc než kluci. Holky jsou u nás na místech operátorek, kde pomáhají i s papíry, potom máme jednu chemičku a jednu „zdravořandu“ (pozn. zdravotní pracovnice/pracovník je na každé baterii a zabezpečuje zdravotní dozor během střelb a cvičení).

A ty holky to i baví. Lepší, než je nutit do řidiček. A chlapi jsou taky spokojení. Ti papíry nemusí a místo toho si opravují v parku (pozn. park vojenské techniky) auta. Holka se přece jenom s autem nepomazlí tak, jak chlap.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Ano. Holčiny mají přece jenom o něco jiné tělo jako my. Třeba mě, jako klukovi vadí to, vidět holky s těmi těžkými batohy na profesním přezkoušení. To někdo moc dobře nevymyslel. Hlavně jsou to holky, které nikdy v poli nebudou a jenom se ničí. Snažím se pomoci, ale moc navíc toho neunesu.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Ano.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

To ne, spíš bych řekl, že holka musí mít náтуру na to, pracovat tady s těma „čuňatama“. Hlavně ty hezké holky, kterým se pořád díváme na zadek. Ale zase, na druhou stranu, právě tady těm pěkným a křehkým holkám kluci víc pomáhají.

Otázka číslo 5:

Setkal ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

To ne, ale někdy bych chtěl, bylo by to příjemné zpestření. (Směje se.)

Otázka číslo 6:

Setkal ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Já osobně ne.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Já mám holky v armádě rád. Je přece jenom příjemné, když běžíš třeba na ovále, už nemůžeš, a před tebou běží nějaká pěkná holka v legínách. To asi zní trochu úchylně, ale je to pravda. Když holka není slepice a je normální, ten kolektiv ji vezme a je za ni rád, protože ta holka nás dokáže celkem s přehledem „ukočírovat“.

Holky v armádě určitě chci, ale na místech, kde se můžou realizovat. Třeba „zdravořandy“, operátorky, holky na štábu. Ale na „průzkumačku“ ne, to těm holkám nesluší. Holka musí být sexy i maskáčích a ne být smradlavá od potu a strhaná třeba z kulometu.

Nic mi po ránu nepomůže víc, než když se na mě pěkná holka usměje.

Rozhovor číslo 12.

Žena, v hodnostním sboru mužstvo, slouží u AČR šestým rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Ano. Nevidím důvod, proč by to mělo být děleno.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Ano. A taky nechápu to jejich profesko (profesní přezkoušení). Je mě třicet, mám padesát kilo a tahat jim ty batohy? Se zbláznili. Jasně že hodím to jejich pitomý závaží hned za bránou do trávy a někam se „zašiju“. Stejnak to nikdo nekontroluje. Potom si pár hodin počkám, „naleju“ si na maskáče vodu, ať vypadám zničeně, trochu se zadýchám a je to. Ale běh v kanadách si už musím vytrpět, ten kontrolují.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Můžou. Měla jsem velitelku družstva, čtyři i zástupkyni velitele baterie a poslouchali jsme ji všichni.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

Nejsou. Musíme dělat to, co všichni. Tahat se na taktiky s Brenem (pozn. osobní útočná puška Bren 805), chodit pochody, jezdit na cvičení. Na střelby musíš taky. Je pravda, že na granáty pár let už nechodím. Bojím se toho, tak raději zahraju veliteli na cesty a mám klid. On si to taky netroufne, poslat mě tam.

Otázka číslo 5:

Setkala ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Ano.

Můžeš to upřesnit?

Jeden chlap z čety mě chtěl. Já jeho ne, v té době jsem byla vdaná a on byl navíc „celej divnej, takovej ten divnej týpek“. Vždyť ho znáš. Potom mě začal šikanovat. Dělal

mi naschvály, ale dával si bacha na to, aby ho nikdo neviděl. Vyvrcholilo to tím, že jsem to začala řešit a poslala to k soudu.

A jak to dopadlo?

Nijak. Je to tam třetím rokem, pořád se to řeší. Ten chlap byl 3 měsíce v dispozici a nakonec z něj udělali velitele družstva. To, že je naprosto neschopný „podrazák“ nikdo asi neřeší. A od té doby se nebaví se všema holkama tady.

Otázka číslo 6:

Setkala ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Ne, ale vadí mě, když jdu do parku (pozn. park vojenské techniky) a tam mi „daj“ smeták se slovy, že jsem ženská a auto stejně neopravím.

A opravíš?

Ne, ale to ani ti kluci. Ale ty se schovají za auta a nic nedělají.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Ano. Dřív jsem pracovala v civilní firmě, kde jsem měla o dost víc peněz než tady, ale docela jsem se nadřela. Tady mám klídek, zalezu si na šatnu a dělám si svoje. Pro holky je armáda super, hlavně pro ty, který chtějí otěhotnět. Já se o to sama snažím, ale zatím se mně to nedaří.

Ale holky tady mají fakt výhody. Vezmi si jenom tu mateřskou. To je výsměch. Jinak je to podle mě jedno, jestli si holka nebo kluk a na jakém si místě. Prostě jaký si to uděláš, takový to máš.

Rozhovor číslo 13.

Žena, v hodnostním sboru mužstvo, slouží u AČR prvním rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Ostatní útvary moc neznám, ale tady bych řekla, že ano. Nevím tady o nějakém místě, které by bylo specifické tím, že ho nemůže dělat holka. Já dělám řidičku u průzkumné čety a zatím to jde. No je pravda, že na cvičení s nimi nejezdím, ale když vezmu ten běžný pracovní život tady, na útvaru, tak v tom nevidím problém.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

To ne. Holky to mají docela jednoduché a je celkem legrace, sledovat ty staré ženské ze štábu, které i tak mají co dělat, aby to uběhly. Ty už tady podle mě nemají co dělat, ale jsou tak mírné přezkoušení, že se tady budou držet zuby nehty. Ale třeba jsou zase dobré v administrativních věcech, takže ono to možná má něco do sebe.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

To si moc nedovedu představit, protože žádnou neznám. Takže spíše ne.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

Možná ty hezké, ale spíše ne. Asi bych to rozdělila na toho, kdo má a kdo nemá známosti. A to nejsou jenom ženy.

Otázka číslo 5:

Setkala ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Vážně míněnou nabídku jsem nedostala, ale takové ty vtípky a narážky poslouchám téměř denně. Ale nevadí mi to.

Otázka číslo 6:

Setkala ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Jsem tady zatím chvilku, ale zatím jsem se s tímto nesečkala.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Holky do armády patří. Přece i dřív ty holky byly, jenom jich nebylo tolik. Já když řeknu třeba na diskotéce, že jsem vojanda, všichni se mě hned ptají, kolik lidí jsem zabila a kde všude jsem byla. Společnost pořád vidí armádu jako ryze mužskou, kde je střílení lidí na denním pořádku a proto nikdo nerozumí tomu, co tam dělám já. A přitom je to podle mě stejné, jako jakákoli civilní firma, jenom asi neustále vzbuzují maskáče takový ten přirozený respekt. I když mě kluci u nás berou v pohodě, tak mě sami řekli, že se mě na cvičení budou pokoušet nechávat tady. A já to chápu. Spávají tam namačkaní na sebe, třeba týden se nekoupou a asi by to úplně pořádek nedělalo. Jenomže když jsem se snažila dostat na vedlejší četu, tak tam je plno a nikde jinde mě nevezmou.

Autům docela rozumím, nedělají mně problém takové ty základní opravy, ale ti kluci mě to stejně nenechají dělat a pořád mají potřebu mě pomáhat. Ale je to takové hezké, že se snaží. Jenomže jsou taky holky, které právě toto berou jako samozřejmost a asi i kvůli tomu, je na nás na všechny, aspoň si to teda myslím, nahlíženo ne moc kladně.

Rozhovor číslo 14.

Muž, v praporčickém hodnostním sboru, slouží u AČR sedmým rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Ne. Protože u bojových jednotek to přináší problémy v zavedeném kolektivu. Myslím tím to, že chlapi mají tendence se před ženskou předvádět a vyvolávají tím konflikty.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Ne. Protože zbraň, u které slouží, má pořád stejnou hmotnost bez ohledu, kdo to používá.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Spíše ano. Musí si tu autoritu získat odbornýma „znanlostma“ a důrazným velitelským přístupem.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

Spíše ano. Spousta velitelů chce mít v kancelářích hezké, byť hloupé, ženy, než chytré, byť škaredé muže.

Otázka číslo 5:

Setkal ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Ne.

Otázka číslo 6:

Setkal ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Spíše ano. Setkal jsem se s opakovaným případem, kdy byla velitelská pravomoc dána muži místo ženě, i když to bylo v rozporu se základními řády.

Mohl bys to přiblížit?

Byl jsem na baterii, kde byly tři čety a velitelé čet byli dva muži a jedna žena, která velela první četě. Podle základních řádů, měla velitele zastupovat právě ona, jakožto velitelka první čety, nicméně ji vždy záměrně přeskočili a velel velitel druhé čety.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Ženy do armády patří, ale pouze na administrativní anebo technické pozice, případně jako zdravotnice. V případě, že nastoupí k bojovému útvaru, přináší to více problému, jak užítu. Myslím tím rozbroje v zaběhnutém kolektivu.

Rozhovor číslo 15.

Žena, v praporčickém hodnostním sboru, slouží u AČR třetím rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Pokud na to fyzicky a psychicky mají, tak ano.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Ano. Holčina má jiné předpoklady než chlap. Já to беру i ze svého pohledu zdravotnice. I když se tady pořád všichni smějí, jak to máme jednoduché, tak s tím mám problémy. Ve své odbornosti jsem, řekla bych, dobrá, ale fyzičku nemám.

A když půjdeš do důsledku, tak já mám jednu obrovskou tašku se zdravotnickým materiálem, kterou vynesu z kanceláře před barák, hodím do auta a všude s ní jezdím.

Ale co mě, jako holce i jako zdravotnici vadí, jsou ty pochody se závažím. To je to nejhörší pro záda, co může být. Když jsem to minulý rok nesla, týden jsem se nemohla ani narovnat a byla jsem úplně vyřízená.

Nerozumím tomu, proč jsou roční přezkoušení dělená podle pohlaví a profesní ne. Vždyť i ti kluci mají co dělat, aby to unesli. Vždycky, když takový pochod skončí, mám plnou kancelář lidí a celé odpoledne zalepuju a mažu namožené svaly a puchýře. Tohle by měli spíš dělat podle odborností a ne brát všechny stejným metrem. Vždyť půlka lidí, co ten pochod chodí, nevystřídí na cvičeních z auta ani hlavu, protože jsou pořád u map a vysílaček.

Tohle by mělo být u nás jenom pro „průzkumáky“ (pozn. průzkumná četa), kteří to, řekla bych, i vyhledávají a kteří to navíc potřebují, ale ne pro holky od vysílaček a z ošetřoven.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Ano.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

To ani ne. Třeba si to vezmi na ten pochod, tam je jedno, jestli jsi nebo nejsi holka, jdeš to tak, jak tak. A já jsem se s tím ani nesetkala. Je sice zvláštní, že všichni neustále říkají, jak to holky mají jednodušší, ale to si nemyslím. Mají výhody, co se týče mateřské naproti civilu, ale to mají i kluci. Ti si můžou vzít mateřskou místo manželky

stejně tak. Nebo ošetřování člena rodiny. Na to nadávají jenom ti, kteří nemají malé děti. Samozřejmě, jsou i tací, kteří to zneužívají, ale kde to nemáš?

Otázka číslo 5:

Setkala ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Ne.

Otázka číslo 6:

Setkala ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Ne.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Možná budu mít trochu zkreslený názor právě tím, že se pohybuju mezi zdravotnicema, ale holky do armády určitě patří. Nedovedu si představit, že bych běžela se zbraní někde po lese, ale moje práce mě baví, i když tady tolik zdravotnického není. To se vyřádím jenom na praxích, které máme povinné. Běžně pomáhám „výkoňákům“ (pozn. výkonný praporčík) dělat papíry a když je potřeba, pomůžu i jinde.

Co mě mrzelo, bylo, když jsem minulý rok běžela těch pět kilometrů v maskáčích. Uběhla jsem to tak tak, málem mi vyskočilo srdce, došla jsem na baterii a hned se tady řešilo, že to všem ženským daly a ani to neběžely. A přitom to není vůbec pravda. Toto řekne vždycky někdo, kdo je zaujatý vůči ženám. Špatně je už ale to, že tomu ostatní věří a já nemám sílu na to, je přesvědčovat o opaku. Jedna holka to třeba zabalí nebo podvádí a hned jsou všechny hozeny do jednoho pytle.

Holky v armádě přitom nejsou tak špatné, naopak, drží při sobě mnohem víc než chlapi, protože je jich tady málo a i když znám pár holek, které svoje místo nemají díky svým vědomostem, znám potom spoustu holek, kterým je toto proti srsti, ale jsou v tom pomyslném pytli i s ostatníma.

Rozhovor číslo 16.

Žena, v poddůstojnickém hodnostním sboru, slouží u AČR čtvrtým rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Určitě ne. I když se spousta holek touží dostat na ty akčnější místa, dlouho tam nevydrží.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Ano, jestliže se jedná o běžná místa, typu operátoři, řidiči, atd., je to správně. Rozdíl bych ale dělala už na specializovaných místech, kde i, tuším, výběry jsou. Například výsadkáři. Je ale pravda, že je problém se tam dostat, ale pak jsou ta přezkoušení stejná.

Nicméně je taky fakt, že zátěž ponесou stejnou všichni, ale kdyby dali normy stejné holkám i klukům, tak máme v armádě jenom pár holek.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Ano. Autoritu si dokáže udělat přístupem a znalostmi.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

Ne, nemyslím si, že toto by byla specialita žen, ale všeobecně lidí, kteří jdou, jak se říká, přes mrtvolu. Jestliže někdo bude donášet a bude to takový ten věrný pejsek velitele, tak se jeho kariérní růst rozjede velkou rychlostí. A s tím pohlaví nemá co dělat. Holka to má možná jednodušší v tom, že nemusí dlouho donášet, ale použít své ženské zbraně.

Otázka číslo 5:

Setkala ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Ano, setkala, ale stačilo dát jasně najevo, že nemám zájem.

Otázka číslo 6:

Setkala ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Ano, setkala. Když jsem tady přišla, byla jsem na četě, které velel muž. Byl zaujatý vůči všem ženám v armádě a dával to jasně najevo. Navíc jsem nebyla ten typ, co mu všechno „odkývá“ a na nějaké věci jsem měla odlišný názor. Za půl roku už jsem byla na jiné baterii.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Co se týče žen v armádě, mám smíšené pocity. I když jsou na některých funkcích holky lepší než chlapi, tak do té války zkrátka nepatří. Samozřejmě v případě, že by nějaká byla. Na holkách, co jsou tady dlouho, skoro nepoznávám holčičí rysy. Jsou vulgární, snaží se být za „drsnačky“...to už ani není holka.

Sama jsem toužila po tom, se vojákyní stát, ale když jsem přišla na útvar, byl to pro mě strašný šok. Lidi jsou tady strašně hloupí, chlapi, kteří tady žijí, nemají rodiny a celý život jim ztvárňují cigarety a alkohol. Ti lidi jsou úplně vyhořelí a jsou tady jenom proto, aby měli peníze, kterými pokryjí dluhy. Nejsou to lidé, kteří by vojáky dělali z vlastenectví a nadchnutí, ale jsou to, promiň mi ten výraz, vyhořelé trosky. Lidi se tady k sobě chovají hnusně, na tebe jsou jak miláčci a hned za prvním rohem tě pomluví. Je tady mraky „trosek“, které ty akční a zapálené nováčky vtahují mezi sebe.

Ale to je dáno systémem. Je to tím, že je tady mraky tatků od rodin, které vidí své děti a manželky jenom o víkendech. A i když se tady pořád přeje, ať se naším rodinám daří, stejně ti neumožní jít za nimi.

Ale abych odpověděla na otázku. Pro holky v armádě nejsem. A to pro jejich, naše, vlastní dobro.

Rozhovor číslo 17.

Muž, v poddůstojnickém hodnostním sboru, slouží u AČR pátým rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Když si na to věří, tak proč ne.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Není. Je jedno, jestli je to ženská nebo chlap, vybavení má stejné. Pro holky neexistuje žádná odlehčená verze výbavy a zbraní. Toto je podle mě hloupost.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Když to má právem díky své autoritě a vědomostem, určitě ano.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

To spíš ne.

Otázka číslo 5:

Setkal ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Nikdy.

Otázka číslo 6:

Setkal ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Taktéž nikdy.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě? Myslíš si, že žena do armády patří?

Holky v armádě mi nevadí, mám je rád. Je příjemné potkat hezkou holku mezi všema těma smradlavýma „chlapama“. A já s nimi mám i dobré zkušenosti. Když jsem s čímkoli potřeboval pomoci a poprosil holky, tak mi vždy vyšly vstříc. A taky mi slouží i jako psychologové. (Usměje se.)

Rozhovor číslo 18.

Muž, v hodnostním sboru mužstvo, slouží u AČR šestým rokem.

Otázka číslo 1:

Je podle tebe správné, že ženy mohou pracovat v armádě na všech pozicích? Kromě výjimek, stanovených zákonem.

Spíše ne. Nemají na to postavy.

Otázka číslo 2:

Je správné, že roční přezkoušení z tělesné zdatnosti je pro ženy a muže rozdílné, i přesto, že jsou na stejných systematizovaných místech?

Spíše ne.

Otázka číslo 3:

Mohou mít ženy na velitelských postech stejnou autoritu jako muži? Například velitelka baterie.

Spíše ano. Bohužel si to někdy ale přenáší domů a my muži trpíme.

Otázka číslo 4:

Myslíš si, že jsou ženy v armádě zvýhodňovány?

Spíše ano, například u vystrojování. Holky dostanou první rok peníze na boty, v řádu tisíců, my dostaneme hnusné důchodky. Holky dostanou každý druhý rok prachy na spodní prádlo, my dostaneme hnusné bílé vojenské trenky.

Otázka číslo 5:

Setkal ses někdy na svém pracovišti se sexuálním obtěžováním? Tím myslím opakovanou, vážně míněnou nabídku, k pohlavnímu styku.

Bohužel ne. (Usměje se.)

Otázka číslo 6:

Setkal ses v armádě s diskriminací na základě pohlaví?

Ne.

Otázka číslo 7:

Jaký je tvůj názor na ženy v armádě?

Já s ženami v armádě nesouhlasím. Vadí mně, jak jsou zvýhodňovány, minimálně u výstrojních součástí. My ani tu možnost si něco vybrat nemáme. Když je ale holka na fyzické úrovni mužů, tak nevidím problém, proč by v armádě být nemohla. Je totiž pravda, že pracovat s ženou je příjemné rozptýlení.

Podíváme-li se však na hlavní cíl armády, bránit svou vlast, nevidím to s ženami reálně. Co se týká bojového nasazení, hrozí u nich empatie, která by mohla ohrozit jednotku. Jako příklad bych například uvedl situaci v Africe, kde bojují i děti.